ЎзССР Давлат китоб палатаси

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 145 (8.343) ◆ 1993 йил ◆ 16 август, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

В. К. МИХАЙЛОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОММУНАЛ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Виктор Константинович Михайлов Ўзбекистон Республикаси коммунал хизмат кўрсатиш вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти — **И. КАРИМОВ.**

Тошкент шаҳри,
1993 йил 13 август.

** Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан*

УЛКАН ШОДИЁНА БЎЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунининг икки йиллигига тайёргарлик якунловчи босқичга кирди. Мухбиримиз мамлакатимизнинг энг улуғ ва қутлуғ байрами куни тошкентликлар ва пойтахт меҳмонлари учун қандай кутилмаган туҳфалар тайёрланаётганлиги тўғрисида Мустақиллик кунига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ишчи гуруҳининг раҳбари, Тошкент шаҳар Ҳокимининг ўринбосари Шуҳрат ЖАЛИЛОВдан гапириб беришни илтимос қилди.

— Шуҳрат Илҳомович, биз ҳаммамиз ўтган йил 1 сентябрь Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни нақадар тантанали ва унутилмас тарзда нишонланганлигининг гувоҳи бўлганмиз. Байрам дастури бундан ҳам қизиқарли ва ранг-баранг бўлишини тасаввур этиб бўлмаса керак...

— Шошилманг, бу йилги байрам шодиёналарини бир томоша қилинг. Ўшанда ишчи гуруҳида том маънода кунни тунга улаб меҳнат қилаётган қанчадан-қанча маҳоратли ва тажрибали оммавий тадбир ташкилотчилари, санъаткорлар, адабиёт намояндалари, умуман олганда жуда кўпдан-кўп тошкентликларнинг давлатимизнинг асосий байрами ҳар гал бетакрор бўлиши учун нақадар зўр фидойилик кўрсатишганлигининг гувоҳи бўласиз. Аммо байрам қатнашчиларини аниқ қайси кутилмаган туҳфалар кутаётганлигини айтиб ўтирмай қўя қолай. Чунки кутилмаган туҳфа ҳақиқатдан ҳам кутилмаган бўлса, унутилмас таассурот қолдиради.

— Бу «Оқшом» барча ўқувчиларини қизиқтириб қолиши шубҳасиз. Шундай бўлса ҳам умумий тарзда баъзи бир «сир»ларингизни очмасангиз бўлмас. Акс ҳолда тошкентликлар ва пойтахт меҳмонлари энг қизиқарли томошани кўрмай қолиб афсусланиб юришмасин.

— Сиз айтгандай бўла қолсин. Байрам ташкилотчилари Мустақиллик куни — умумхалқ шодиёнаси, деган асосий моҳиятдан келиб чиққан ҳолда иш тутмоқдалар. Ишчи гуруҳининг бутун саъй-ҳаракатлари тошкентликлар ва пойтахт меҳмонлари байрам кунлари мириқиб дам олиш, театрлаштирилган томошаларда иштирок этиш, энг севимли санъаткорлари билан учрашиш имкониятига эга бўлишларига қаратилган. Ўрни келганда байрамга биз республикамизнинг энг яхши ва машҳур ижодий жамоаларини жалб этаётганлигимизни айтиш керак.

Ўтган йил 1 сентябрда асосий тантаналар Мустақиллик майдонида бўлиб ўтган эди. Бу йил эса байрам шодиёналари Амир Темур хиёбонидан бошланади. Бу ерда ҳозир ўрнатилаётган буюк соҳибқирон ҳайкалини очиш тантанали маросими бўлиб ўтади. Ана шу маросим давомида Ҳамза номидаги театр санъаткорлари ижросида улуғ саркардамизга бағишланган спектаклдан саҳналар ижро этилади. Хиёбон атрофи ҳам ўша даврни эслатиб туради. Чунончи, Амир Темур жанговар юришларга чиққан пайтда ўрнатиладиган чодирларни кўриш мумкин бўлади. Бу атрофдаги бинолар, «Ўзбекистон» меҳмонхонаси ҳам байрамона безатилади. Хиёбон атрофидаги безаклар ҳам Амир Темур шахси билан боғлиқ мавзуларда бўлади. Ушбу тантанага Ўзбекистондаги хорижий мамлакатларнинг элчихона ва ваколатхоналари вакиллари, Ўзбекистон барча вилоятларидан меҳмонлар таклиф этилади.

Байрам шодиёналари Сайилгоҳ кўчаси орқали Мустақиллик майдонигача кўчади. Тошкентнинг бу бош майдонида мусиқавий — хореографик театрлаштирилган томоша намойиш этилади. «Тошкент оқшоми» муштарийларига бу ғоят ранг-баранг ва ёркин томошани кўриш учун бевосита майдонда ҳозир бўлиш шарт эмаслигини ҳам айтиб қўймоқчиман. Мана шу Сайилгоҳ кўчасига ўрнатиладиган улкан телевизорлар орқали ҳам Мустақиллик майдонида рўй бераётган ҳамма нарсани бемалол кўриш мумкин бўлади.

Яна бир «сир»ни очақолай. Ҳозирги пайтда биз Хитой, Қозоғистон ва Россия билан ғоят ноёб мушакбозлик ҳамда ранг тасвирли томошаларни Мустақиллик майдонида намойиш этиш юзасидан музокаралар олиб боряпмиз.

Байрам шодиёналари биргина Мустақиллик майдони, Амир Темур хиёбони, Сайилгоҳ кўчаси билан чекланиб қолмайди, албатта. 31 август ва 1 сентябрь кунлари яна иккита унутилмас воқеа рўй бериши керак. Мустақиллик кунига бағишлаб «Туркистон» саройининг ҳамда Мирзо Улуғбекка ўрнатилган ҳайкалнинг тантанали очилиши ҳам режаланган.

Байрам шодиёналари, оммавий сайиллар, санъаткорлар ва бадиий ҳаваскорларнинг чиқишлари Тошкентдаги барча боғлар ва хиёбонларда ҳам бўлиб ўтади. Савдо, умумий овқатланиш корхоналарининг ходимлари тошкентликлар ва пойтахт меҳмонлари учун кутилмаган туҳфалар тайёрлаётганликларини айтишим мумкин.

Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг икки йиллигини Тошкентда байрам қилиш улкан шодиёнага айланади. Ишчи гуруҳи у ҳаммамиз учун бир умр ёдда қоладиган бўлишига эришиш учун ҳамма нарсани қилади.

Суҳбатдош
Еркиной ҚЎЗИЕВА.

ПРЕЗИДЕНТЛАР УЧРАШУВИ

14 АВГУСТ куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Ўш шаҳрига келди. Бу ерда уни Қирғизистон Президенти Асқар Акаев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Ўш вилояти ҳокимлигида икки Президент раҳбарлигида делегациялар ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Мулоқотлар чоғида томонлар икки томонлама иқтисодий ҳамкорликнинг устивор йўналишлари ҳақида фикр алмашдилар. Музокараларда ўзбек-қирғиз муносабатларига доир бошқа долзарб масалалар кўлами атрофлича кўриб чиқилди.

Шундан сўнг томонлар кўп йилларга мўлжалланган иқтисодий ҳамкорлик ҳақида декларацияни имзоладилар. Ҳужжатга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев қўл қўйдилар.

Ушбу Декларацияга мувофиқ, узоқ муддатли иқтисодий алоқалар кенг кўламда ва ўзаро манфаатли асосда амалга оширилади. Унинг негизида, яқин ҳамкорлик орқали давлатларнинг жаҳон ҳамжамиятига дадил ва катта салоҳият билан кириши кўзда тутилган.

Икки давлат ўртасидаги шартномага асосан эндиликда қишлоқ хўжалик ва бошқа соҳаларда Ўш ва Жалолобод вилоятлари қўшни Андижон, Фарғона, Наманган вилоятлари билан яқин алоқа ўрнатиб, ўзаро фойдали ҳамкорликни йўлга қўядилар.

Шундан сўнг Президентлар Ислом Каримов ва Асқар Акаевлар бу ерга йиғилган журналистлар учун матбуот конференцияси ўтказдилар.

Меҳмонлар вилоятнинг Қорасув туманидаги жамоа хўжалигида бўлдилар. Ислом Каримов кекса пахтакорлар, тажрибали дала меҳнаткашлари билан дилдан суҳбатлашиб, соҳанинг истиқболли режалари, қишлоқдаги кундалик турмуш билан қизиқди.

Шу билан Ислом Каримов бошчилигидаги Ўзбекистон давлат делегациясининг Қирғизистоннинг Ўш вилоятига қилган расмий сафари ниҳоясига етди. Шу куниёқ делегациямиз Тошкентга жўнаб кетди. Аэропортда тантанали кузатув маросими бўлиб ўтди.

Тошкент аэропортида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Шавкат Йўлдошев, Бош вазир Абдулҳошим Муталов, Ўзбекистон Президентининг давлат маслаҳатчиси Мавлон Умрзоқов, Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

ШАҲАРЛАР БИРДАМЛИГИ ОРҚАЛИ ТИНЧЛИК УЧУН

ЯПОНИЯДА «Шаҳарлар бирдамлиги орқали тинчлик учун» III Умумжаҳон анжумани бўлиб ўтди. У 4—9 август кунлари Хиросима ва Нагасаки шаҳарларида ўтказилди. Бу анжуман ишида Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков бошчилигидаги Ўзбекистон Республикаси пойтахтининг делегацияси ҳам иштирок этди.

Шаҳар маъмуриятлари раҳбарларининг «Шаҳарлар бирдамлиги орқали тинчлик учун» умумжаҳон анжумани Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низоми асосида ташкил этилган ҳукуматга тааллуқли бўлмаган ташкилот ҳисобланади. Ҳозирги пайтда унинг атрофига «Ядро қуролини ялпи йўқотиш учун шаҳарлар бирдамлиги» дастурини тан олган 65 мамлакатнинг 311 шаҳри бирлашган. Ана шу дастур 1982 йилги июнь ойида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қуролсизланиш бўйича иккинчи махсус сессиясида маъқулланган эди. Дастур лойиҳасини эса ядро бомбардировкаси фожиасини бошидан кечирган Японияннинг Хиросима ва Нагасаки шаҳарлари таклиф этган эдилар.

Анжуманда «Тинчликни барпо этишда шаҳарларнинг роли» анъанавий мавзуси муҳокама этилди. Унинг ғоясини ядровий қурол-яроғларни ялпи йўқотишга даъват ташкил этади. Бундан ташқари атроф-муҳит ва шаҳар, кўпмиллатли жамият ва шаҳар ҳамда жаҳон турли минтақаларига тааллуқли бошқа муаммолар ҳам муҳокама этилди.

Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков Ерда экология жиҳатлари, шу жумладан улкан шаҳар шароитида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш мавзусига бағишланган маъруза билан чиқди.

Анжуман ишида, шунингдек унинг доирасида ўтказилган симпозиум, сессия ва баҳс-мунозараларда 42 мамлакат вакиллари иштирок этдилар. Улар орасида Австралия, АҚШ, Туркия, Германия, Ҳиндистон ва бошқа давлатларнинг вакиллари бор эди.

Ўзбекистон билан Қозоғистон делегациялари Марказий Осиё минтақаси вакили бўлдилар. Бу жаҳон ҳамжамиятининг бизнинг минтақамизда, шу жумладан республикамизда рўй бераётган воқеаларга диққат-эътиборини кўрсатиб турибди. Тошкент шаҳар Ҳокимининг Осиё минтақасидаги нуфузли қитъалар гуруҳига киритилганлиги бунинг яна бир ёрқин исботи бўлди.

Ирода ҒИЁСОВА.

ШАҲАР ҲОКИМЛИГИДА ҚАБУЛ

14 АВГУСТ куни Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков Американинг Сан-Франциско шаҳридан келган сармоядорлар гуруҳини қабул қилди. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Тошкентнинг катта экспорт имкониятлари масалалари, қайта ишлайдиган қўшма корхоналар қурилиши, меҳмонхона мажмуи иншоотлари, Тошкентда Сан-Франциско ва Сан-Францискода Тошкент савдо уйларини ташкил этиш имкониятлари ҳақида сўз борди.

Делегация Ўзбекистон ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқда.

Шаҳримиздаги «Қўйлиқ» автостанцияси кейинги вақтда ободонлашмоқда. Бу ернинг ҳудудий жиҳатдан кенгайиши барча аҳоли учун ҳам қулай бўлаётир. Яқинлашиб келаётган республикамизнинг мустақиллик куни олдидан автостанция янада жиҳозланмоқда. «Узавтострой» трестининг Тошкент вилояти қурилиш бошқармасига қарашли комплекс бригада қурилиш ишларини олиб боришаётир.

СУРАТЛАРДА: (чапда) бригадир Абдулхат Маҳаметов. У 20 йилдан буён шу жамоада меҳнат қилади. (Ўнгда) қурувчилардан Раззоқ Ҳамидов ва Шокиржон Умаровлар иш устида.

В. Кириллов суратлари.

** Ноёб иншоотлар қурилишида*

МИЛЛИЙ БЕЗАКЛАР ЧИРОЙИ

ИСТИҚЛОЛИМИЗНИНГ икки йиллиги олдидан «Туркистон» маданият марказида олиб борилаётган ишлар таҳсинга лойиқ бўлмоқда. Ҳозир бинонинг ички қисмида миллий ганчкорлик, наққошлик ва халқ амалий санъатининг энг нодир безаклари асосида сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. Бу ерда «Усто» халқ амалий санъати бирлашмасининг 6-бригадасининг қўли гул усталари меҳнат қилишяпти. Бундан ташқари, хоразмлик усталар ҳам ёрдамга келган.

— Ҳаммамиз бир мақсад сари интиляпмиз, яъни шу саройни мустақиллигимизнинг икки йиллик тўйига туҳфа қиламиз, — дейди 85 ёшли уста Маҳмуд Усмоннинг ўғли Мирвоҳид Усмонов. Буни қарангки, бир неча мукофотлар соҳиби, тажрибали уста Маҳмуд ота ҳозир қарилик гаштини сураётган бўлса-да, шогирдлари ишини кузатиб, уларнинг миллий анъаналарнинг муносиб давомчилари эканлигини кўриб қувонмоқда. Биз бу ерда бўлганимизда ҳам Маҳмуд ота шогирдлар ишини кузатиб қайтаётган экан.

«Туркистон» маданият марказига кираверишдаги залда «Усто» халқ амалий санъати бирлашмасининг Зиёвуддин Мирқодир ўғли бошлиқ ўймакор ва наққош усталари ишлашяпти. Айниқса, Фатхулла Набиев, Исроил Маҳмудов ва Собир Минигматовлар шогирдлари, ёш ганчкорлар Азим, Фазлиддинлар билан бирга зўр ҳафсала ва юксак дид билан ўзбек халқ амалий санъати асосида залга сержило безаклар беришаётганини кўриб кишининг дили қувнайди.

Катта зал деворини Мирвоҳид Усмонов бошлиқ усталар жилолаётган бўлса, шифтини Абдураҳмон ва Мўмин Султоновлар бошлиқ усталар безашмоқда.

Меъмор Фарҳод Турсунов чизмалари ва маслаҳатлари асосида энг нодир безаклар асосида зеб берилаётган «Туркистон» маданият марказига ўрнатиладиган махсус нафис қандилларни тайёрлаш учун чехословакиялик усталарга буюртма берилган.

«Туркистон» маданият маркази олдидаги фаввора қошида ишлаётган Худойберган Йўлдошев бошлиқ бригаданинг Р. Зарипов, К. Муҳиддинов каби пайвандчиларининг ғайратини кўриб, беихтиёр улар олдига келдик.

— Шу марказий фаввора олдида Семурғ қуши рамзи туширилади, — дейди К. Муҳиддинов. — Бу эса марказга янада кўрк бағишлайди.

Ҳа, «Туркистон» иншоотида бир дақиқа ҳам тиним йўқ. Ҳар ким ўз ишини яхши билади. «Туркистон» маданият маркази бош директори, севимли санъаткор Фарруҳ Зокиров эса ҳар куни бу ердаги ишларнинг боришини назорат қилиб турибди. Демак, бу ҳашаматли сарой байрамга энг катта туҳфа бўлиб қолмай, тез орада мустаҳкам республикамизнинг ҳақиқий маданий марказига айланади.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

** Футбол*

«ВИТЕСС АРНЕМ» ҚАНДАЙ ТАРКИБДА ТУШАДИ?

ИЛГАРИ хабар қилганимиздек, пойтахтимизга Голландиянинг «Витесс Арнем» клуби ташриф буюради. Ўзбекистоннинг Голландиядаги фахрий консули, АЕС фирмаси президенти Карел Аалберс мазкур футбол жамоасининг раҳбари ҳамдир. Куни кеча Европа, мамлакат чемпионати, кубоги ўйинларида муваффақият билан иштирок этиб келаётган «Витесс Арнем»нинг Тошкентга келадиган ўйинчилари таркиби ҳақида маълумот олдик. Танишинг: бош мураббий Герберт Ньюман, бош мураббий ёрдамчиси Ян Енгблоид, дарвозабонлар — Раймонд Ван Дер, Абе Кнук, ўйинчилар — Тсо Бос, Филипп Коку, Рене Эжер, Эдвар Стуринг, Ганс Гильхаус, Мартин Ламерс, Берт Латугеру, Хуб Лоффен, Глен Хелдер, Роберто Страп, Арьян Вермелен, Вен Ирога, Партик Потьюзен, Рой Макон, Вильем Корстен.

Шуҳрат АРМОН.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши миллий истиқлол мафкурасини яратиш комиссияси ушбу мафкура дастлабки лойиҳасини тайёрлади. Мазкур ҳужжатни партия ташкилотларида дастлабки тарзда муҳокама қилиш ва жамоатчиликнинг фикрини билиш учун жойларга юборишга тавсия этилди.

● «Ўзмевасабзавотсаноат» концерни ва Туркиянинг «Нежипубли-АС» фирмаси Самарқанд мева-консерва тажриба заводи негизида кишмиш ишлаб чиқарадиган қўшма корхона ташкил этишга келишиб олдилар. У 1995 йил ўртасига бориб дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқариши керак.

● Бухоро нон комбинатида 7,5 тонна печенье ишлаб чиқарадиган қувватлар ишга туширилди.

● Ўзбекистон тадбиркорлик жамғармаси республиканинг барча вилоятларида ва Ҳамдўстлик давлатларида ўз бўлимларини очишни мўлжаллаяпти.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Петрозаводскда Россия Федерацияси таркибидаги республикалар раҳбарлари учрашуви бўлиб ўтди. Унда Федерация кенгаши тузилди. Бу кенгашга Россия таркибидаги ҳар бир республика ва мухториятдан икки вакил — жами 176 киши кирди.

● Шу йилнинг биринчи ярмида Қозоғистонда нефть қазиб чиқариш 10 фоизга камайди. Шу сабабли Қозоғистон Россия билан ўз ҳудудида нефтни қидириш, қазиб чиқариш ва ташиш юзасидан ҳамкорлик қилиш бўйича шартнома лойиҳасини тайёрламоқда.

● Сўнгги ярим йилликда Украина қуролли кучларини 3 минг нафар аскар тарк этди. Бунга армиядаги жиноятчиликнинг авж олганлиги ҳам сабаб бўлмоқда. 6 ойда қуролли кучларда 2500 та, ўтган йилнинг шу давридагидан 40,6 фоиз кўп жиноят содир бўлган.

● Россия ҳукуматининг раёсатида жамғарма банкларидаги аҳолининг қадрсизланиб қолган омонатларини қисман қоплаш мақсадида 1,3—1,7 триллион рубль миқдорида товон пули ажратишга қарор қилинди.

● Мутахассисларнинг тахмин қилишича, келгуси йил бошига бориб Беларусда ишсизлар сони 700 минг кишига етади.

● Молдова парламентида янги сайловларни ўтказиш масаласи муҳокама этиляпти.

● Бугун қоқ тунда грузин ва абхаз ҳарбий бўлинмаларини бир-биридан ажратиш ниҳоясига етади.

ХОРИЖДА

● Эрон ташқи ишлар вазирлиги Арманистондан ўз қўшинларини босиб олинган Озарбайжон ҳудудидан дарҳол ва сўзсиз олиб чиқишини талаб этди.

● Рио-де Жанейро округ суди Бразилиянинг собиқ президенти Фернандо Коллор ва собиқ ташқи ишлар вазири Роберт ди Арберу Содрени давлат маблағларини талон-тарож қилишда айбдор деб топди. Суд ҳукмига кўра улар давлат ғазнасига 156 минг долларни қайтариб беришлари керак.

● Туркия маданият вазирлиги 22-26 сентябрда Анқарада турк тили қурултойини ўтказишни режаламоқда. Турк тилида сўзлашиш мамлакатларида алифбо, ёзув, атама ва таржима муаммолари муҳокама қилиниши кўзда тутилаётган бу қурултойга тилшунос олимлар билан бир қаторда 27 давлатдан турк тили мутахассисларини таклиф этиш режаланган.

● Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котибининг вакили Сотириос Мусурис Афғонистоннинг собиқ Президенти Нажибулла ҳали ҳам БМТнинг Кобулдаги ваколатхонасида яшириниб турганлигини маълум қилди. Унинг айтишича, сўнгги пайтда Нажибулла жуда озиб кетган ва хаста экан.

● Канада ҳукумати сўнгги 15 йил мобайнида биринчи марта Кубага инсонпарварлик ёрдамини кўрсатишга қарор қилди. Кубага БМТ ташкилотлари орқали умумий қиймати 1 миллион доллар турадиган озиқ-овқат маҳсулотлари, асосан ун жўнатилади.

● АҚШ Президенти Билл Клинтон жиноятчилик мамлакат хавфсизлигига хавф солаётганлигини айтди. Шу сабабли Президент маъмурияти жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш дастурини ишлаб чиқмоқда.

● Афғонистон ташқи ишлар вазири бу мамлакатнинг Тожикистон билан чегарасида гаровга олинган тўрт нафар рус аскари ва қозоқ зобити яқин вақт ичида қайтариб берилишини айтди. У Ҳамдўстлик чегарачилари гаровга олиниши муносабати билан таассуф билдирди.

● Бағдод Басра портидан хорижий кемаларни олиб чиқиб кетишга рухсат берди. Бу кемаларнинг баъзилари Эрон-Ироқ уруши бошланган 1980 йилдан бери ана шу портда турибди.

● Канада олимлари инсон одатдагидек турмуш кечириши имконини берадиган сунъий юрак яратганларини эълон қилдилар.

● Ҳозирги пайтда АҚШда кашандалар 26 миллион кишини ташкил этар экан. Улардан 3 минг нафари ҳар йили чекишни ташаяпти.

● Дунё бўйича пул қадрсизланишининг энг юксак даражаси ҳозир собиқ Югославияда экан. Бу ерда миллий валюта кескин қадрсизланиши оқибатида мамлакат 11 миллион аҳолисининг амалда ҳаммаси миллиардерга айланган. Август ойида бу ерда энг кам иш ҳақи 4 миллиард динарга етди. Бу миқдорда катта пул тўлаш учун мамлакатда 500 миллион динар қийматида қоғоз пул чиқарилди. Яқин орада эса 1 миллиард динар қиймат қоғоз пули ҳам муомалага киритилиши мўлжалланмоқда.

● Гиёвандлик ва ичкиликбозлик Австралияда шу даражада кенг тарқалганки, ишсизлик ва СПИДга чалинишдан сўнг жамиятдаги энг оғир муаммолар рўйхатида учинчи ўринни эгаллади.

Бугунги кун нафаси

** Ўзбекистон ва жаҳон*

ЭРОН КЎРГАЗМАСИ

ЭРОН Ислом Жумҳуриятининг савдо вазирлиги томонидан давлатлараро тузилган битимга мувофиқ Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг бевосита ёрдами билан «Ўзэкспомарказ» республика савдо-кўргазма маркази ҳудудида илк марта Эрон Ислом Жумҳуриятининг кўргазма-ярмаркаси ўтказилмоқда.

13 августдан бошлаб 22 августга қадар давом этадиган ушбу кўргазмада Эрон Ислом Жумҳуриятининг 40 такчи фирмалари ўзларининг турли-туман енгил, озиқ-овқат, радиоэлектроника, тиббиёт, машинасозлик саноати соҳалари бўйича ишлаб чиқараётган маҳсулотларини намойиш қилади. Улар орасида пойабзал саноати учун дастгоҳлар, сопол, пластмасса идиш-товоқлари ишлаб чиқариш учун қурилмалар, ёғочни қайта ишлайдиган асбоблар, қоплама қурилиш материаллари, сантехника, кичик новвойхоналар, озиқ-овқат, мебель, дори-дармонлар, газмоллар, кийим-кечаклар, автомобиллар учун эҳтиёт қисмлари ва бошқа турли маҳсулотлар бор.

Кўргазма фаолияти Эрон ва Ўзбекистон ишбилармонлари орасидаги алоқаларни мустаҳкамлашга, энг янги, замонавий технологияларни ўзаро айирбошлашни кенгайтириш, бозор талабларини ўрганиш ва бизнес учрашувларини ташкил қилишга қаратилган.

Маҳмуда ИСМОИЛОВА.

* Мустақиллик мафкураси: У қандай бўлиши керак?

ФИКРЛАР УММОНИ

ҲОЗИРГИ кунда мустақиллигимиз мафкураси қандай бўлиши керак, деган масала ҳар биримизни ўйлантирмоқда. Ўзбекистон ХДПсининг Тошкент шаҳар кенгаши ҳам олимлар билан ҳамкорликда мафкуравий нуқтаи назари лойиҳасини тайёрлади. Бу лойиҳа шаҳар кенгашининг яқинда бўлиб ўтган VI пленумида атрофлича муҳокама этилди ва кенг муҳокамага ҳавола қилинди.

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг Чилонзор тумани кенгаши биносида ўтказилган давра суҳбати шаҳар партия кенгаши томонидан ишлаб чиқилган ана шу лойиҳа муҳокамасига бағишланди. Давра суҳбатига тумандаги 44 та маҳалланинг раҳбарлари ва улардаги партия ташкилотларининг котиблари таклиф этилди.

Туман партия кенгашининг биринчи котиби Ҳусниддин Эшонхўжаев давра суҳбатини бошлар экан, жумладан шундай деди:

— ХДП парламент услубидаги партия бўлганлиги учун ҳам шаҳар кенгашининг пленуми томонидан тавсия этилган мафкуравий нуқтаи назари лойиҳасини дастлаб сизларнинг иштирокингизда муҳокама этишни маъқул кўрдик. Чунки, парламент аъзолари сиз билан биз яшаб турган маҳаллалардан сайланади. Демак, сиёсий мафкура ҳам, халқ мафкураси ҳам маҳаллалардан бошланади. Аслида биз сиёсий ва халқ мафкурасини бирлаштириб, келгусида халқчил мафкурани яратиш тарафдоримиз.

Туманимиздаги 44 та маҳалланинг 24 тасида ҳудудий партия ташкилотлари тузилган, уларга 1128 нафар ХДП аъзолари уюшиб турибди. Умуман, туманимиз бўйича 91 та бошланғич партия ташкилоти ҳисобида 2130 нафар партия аъзоси бор. Биз, уларнинг барчасининг мустақиллик мафкураси ҳақидаги фикрларини ўрганиб чиқамиз. Ҳозир эса, сизларнинг бу борадаги фикрларингизни билмоқчимиз.

◎ **Дўмбиробод маҳалласи комитети раиси, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати Усмон Абдуллаев:** Шаҳар партия кенгаши лойиҳаси Ўзбекистонимиз мадҳияси, герби, байроғи ва Конституцияси ҳақидаги фикрларга тўла қўшиламан. Ҳар биримиз мафкурани мустақил республикамиз рамзларини билишдан бошлашимиз лозим. Лойиҳага ёшлар тарбияси, миллий қадриятлар, инсонийликни улуғлаш жиҳатларини кучайтириб киритиш керак.

◎ **«Катта хирмонтепа» маҳалласи комитетининг раиси Камол Насриддинов:** Мафкуранинг асосини қонунларни ҳурматлаш ва уларни тўла-тўкис бажариш намунаси ташкил этиши зарур. Чунки, «Давлат тили ҳақида»ги Қонун чиққанига 4 йил тўлаяпти, аммо ҳамон тўлиқ ижроси сезилмаётир. Шунинг учун бўлғуси мафкурамизда қонунийликка эътибор кучли бўлишини истардим.

◎ **1-Қатортол маҳалласи комитетининг котиби Умархон Одилов:** Мафкурамиз лойиҳасининг кириш қисмига миллий тарихимизни ўрганиш ва ўргатишни таклиф қиламан. Негаки, миллий тарихимизни ўрганмасдан туриб, миллий мустақил мафкурамизни яратиб бўлмайди.

◎ **Олмазор маҳалласи комитети раиси Қаюм Умаров:** Ватан — оиладан ва маҳалладан бошланади. Ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, анъана ва қадриятларимизни ривожлантириш, уларга янги мазмун ва шакл бағишлаш ҳам мустақиллигимиз мафкурасидан кенг ўрин олиши даркор.

◎ **«Умид» савдо ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти бошланғич партия ташкилоти котиби Аҳатилла Ҳикматов:** Кўп партиялилик жамиятида яшаяпмиз. Шунинг учун мустақиллигимиз мафкураси барча партиялар ва сиёсий ҳаракатлар орзу-умидларини ўзида мужассамлантирмоғи лозим. Бўлғуси мафкурамизни яратишда Қуръони карим ва ҳадислардан фойдаланиш даркор, деб ўйлайман. Ўшанда чинакам халқчил ва мустақиллигимизга монанд мафкура ҳосил бўлиши муқаррар...

Давра суҳбатида Катта Қозиробод маҳалласи комитети раиси Юсуфхўжа Баҳромов, туман партия кенгашининг иккинчи котиби Шуҳрат Аҳмедов, Янгиобод маҳалласи комитети раиси Олим Тўлаганов, 3-Чарх Камолон маҳалла комитети раиси Сайфиддин Рихсиев ва бошқалар ҳам сўзга чиқиб ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Туманда шаҳар партия кенгаши пленуми томонидан тавсия этилган мафкура лойиҳасини муҳокама этиш давом этмоқда.

Худойназар ҒОИИБОВ.

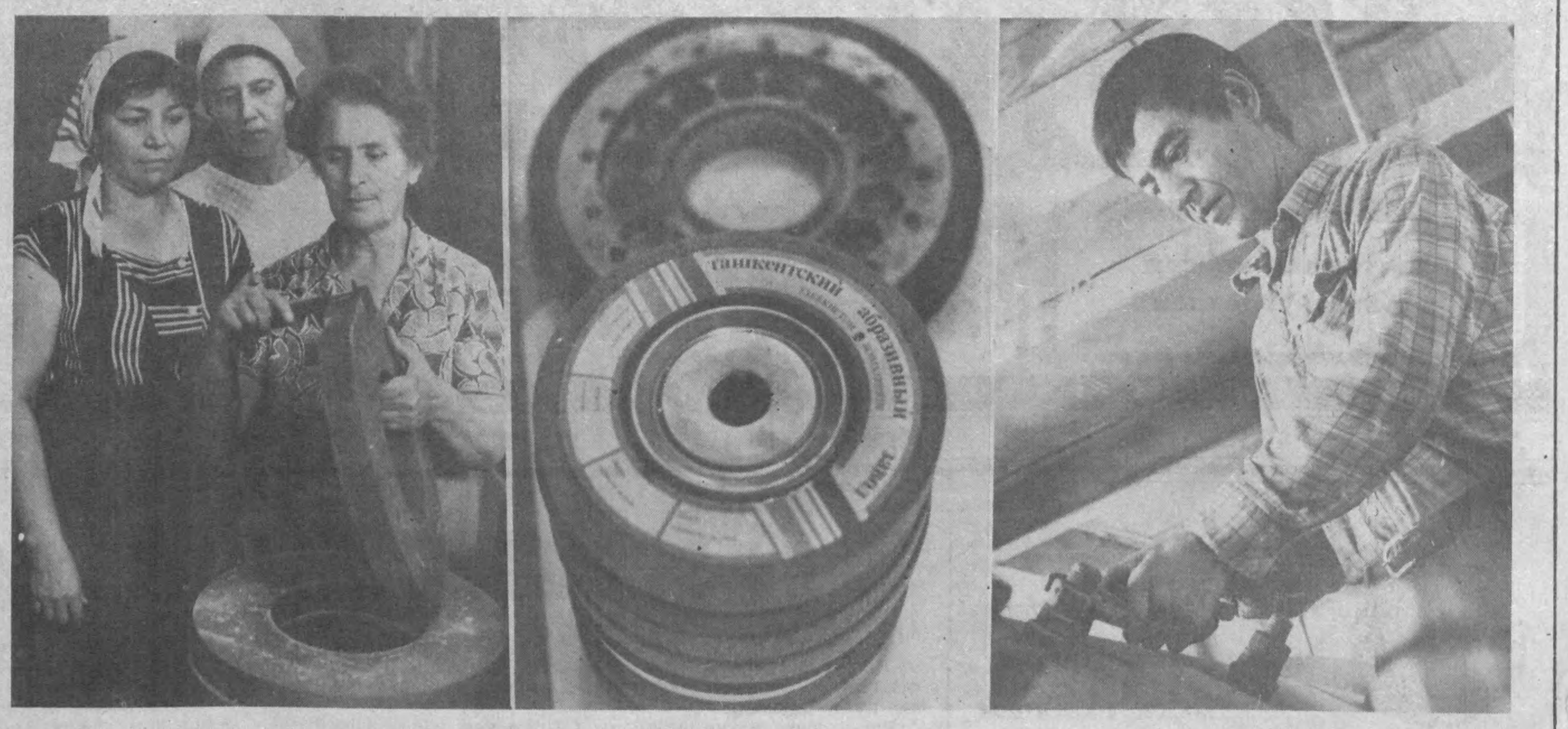

Тошкент абразив заводи ишлаб чиқараётган маҳсулотларга бугунги кунда нафақат Марказий Осиё давлатларида, балки ҳамдўстлик республикалари ҳамда чет элларда ҳам эҳтиёж катта. Айни пайтда корхона ишчилари Ўзбекистон Республикаси мустақиллик кунининг икки йиллигига атаб сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришмоқда.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) назоратчилар Рима Шафигина, Кафия Ибадуллаева ҳамда Зения Абдуллаевалар маҳсулот сифатини кўздан кечирмоқда; корхона маҳсулотидан айрим намуналар; Бахтиёр Жўраев иш устида.

Абдувоҳид Тўраев суратлари.

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ КЎЗГУСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ халқ таълими ўзининг бой тарихига эга. Ана шу йилномаларни кенг намойиш қилиш мақсадида Тошкентда Ўзбекистон маорифи тарихи музейини очиш тараддуди кўрилмоқда.

Ўзбекистон мустақиллигининг икки йиллигига яхши совға бўладиган ушбу музей экспонатларга бой бўлади. Маорифимиз тараққиётини ўзида акс эттирувчи бу каби тарихий материалларни тўплашда республика Ўқитувчилар уйининг ходимлари фаоллик кўрсатмоқдалар. Педагог олим Х. Валиев, республикада хизмат кўрсатган халқ таълими ходими Ҳ. Йўлдошев томонидан тўпланган маорифимиз тараққиётига катта ҳисса қўшган зиё даргалари — меҳнат қаҳрамонлари академик Т. Н. Қориниёзов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи О. Шарофуддинов ҳаёти ва фаолиятига доир экспонатлар айниқса диққатга сазовордир.

Ўқитувчилар уйи педагог фахрийлар жамоаси ҳам бу хайрли ишга яқиндан бош қўшди. Жамоа раиси Ш. Гадойбоев, тажрибали педагог С. Риҳсиевлар музей экспозициясини бойитиш йўлида жонбозлик кўрсатиб, республикамизнинг бир қанча вилоятларига бориб келдилар.

Яқинда улар кўҳна Самарқанд, Бухоро ва Жиззах вилоятларида ижодий сафарда бўлдилар. Вилоятлардаги музейлари бор мактаблар фаолиятлари билан ҳам атрофлича танишилди. Тарихий аҳамият касб этган материаллар экспонатлар сифатида Тошкентга олиб келинди.

Ўзбекистон халқ таълими тарихи музейи очилиши арафасида турибди. Маорифимиз тараққиётининг жонли кўзгуси бўлиб хизмат қиладиган бу музей республика Ўқитувчилар уйи биносида жойлашади.

Аҳмад ОБИДОВ.

* Маданий меросимиздан

БЕБАҲО ДУРДОНА

КЎҲНА Шарқ санъати жаҳон маданиятининг хазинасида ўзгача нур билан жилва қилган бебаҳо бир дурдонадир. Шарқ халқларининг асрлар давомида ривожланиб келган бетакрор санъатлари бутун дунёни мафтун этган. Шарқ шеърияти, шарқ мусаввирлиги, шарқ меъморчилиги ва бошқа қатор-қатор санъат турлари ўзларининг такрорланмаслик ва жозибадорлик хусусиятлари билан ажралиб турадилар. Шарқ миниатюраси ҳам айнан шундай санъат турларидан биридир.

Миниатюра милоддан аввалги антик даврда қадимги Мисрда дунёга келди. Қадимги Миср алломалари ўз китобларини миниатюра билан безаттирганлар. Кейинчалик бу одат илм-фан ва маданият ўчоғи бўлган Юнонистонга ўтган. Гомер, Мефистофель, Горацийй каби йирик антик давр шоирларининг китоблари ҳам миниатюралар билан безатилган. Ўрта Осиё, жумладан, Ўзбекистон ҳудудида қўлёзма китобларга миниатюра ишлаш милод йилларидан бошланган. Бу санъат Ўзбекистонда асосан X—XI асрларда ривожланди. Темурнинг даврига келиб эса (XIV—XV аср) ўз камолотига эришди. XVI—XVII асрларда ўз мазмун йўналиши, бадиий услуби, анъаналари, эстетик мезонларига эга бўлган миниатюра мактаблари вужудга келди. Абулқосим Фирдавсий, Низомий Ганжавий, Хусрав Деҳлавий, Абдураҳмон Жомий, Алишер Навоий, Заҳириддин Бобур каби буюк шоирларнинг асарлари билан бир қаторда Шарафиддин Али Яздийнинг «Зафарнома»си ҳамда «Шайбонийнома», «Фатҳнома», «Тарихи Абулхайрхон» каби тарихий асарлар ҳам миниатюралар билан безатилган. XV асрнинг иккинчи ярмида катта маданий марказ бўлиб, шоир, мусаввир, олимлар йиғилган Ҳиротда Алишер Навоий ҳомийлигида Ҳирот миниатюра мактаби вужудга келди. Бу ерда Камолиддин Беҳзод, Султон Муҳаммад каби рассом ва наққошлар ижод этди. XVI аср бошларида темурийлар давлати инқирозга учрагач, Ҳирот маданий марказ сифатида ўз аҳамиятини йўқотади ва Табриз маданий марказга айланади. Шунда кўпгина санъат аҳллари, шу жумладан Беҳзод ҳам Табризга таклиф этилади. Шундай қилиб, Табриз миниатюра мактаби вужудга келади. Шундан кейин, миниатюрачи рассомларнинг кўпайиши ва уларнинг турли шаҳарларда яшашлари туфайли миниатюра мактаблари кўпая бошлади. Уларнинг ичида Қазвин, Машҳад, Исфаҳон, Балх, Шероз, Бағдод, Бухоро, Истамбул, Нишопур миниатюра мактаблари алоҳида ўрин тутадилар. Ўрта Осиё, Эрон, Туркия, Ҳиндистон ва бошқа давлатларда ижод этган Беҳзод, Маҳмуд Музаҳҳиб, Султон Муҳаммад, Жалолзода, Мустафо, Шоҳ Музаффар, Қосим Али, Ҳожи Муҳаммад, Шафийи Аббосий, Дарвеш Муҳаммад, Юсуф Наққош, Воситий, Мирза Али, Муҳаммад Косоний сингари даҳо ижодкорлар бетакрор асарлар яратиб, Шарқ миниатюраси довруғини бутун дунёга сочганлар. Уларнинг муаззам асарлари Лондон, Париж, Нью-Йорк, Вашингтон, Вена, Теҳрон, Қоҳира, Истамбул, Ленинград, Москва музей ва кутубхоналарида сақланмоқда. Миниатюра санъати Бобур туфайли ҳинд халқи ҳаётига ҳам кириб борди. Ҳозир Ҳиндистон миниатюра мактабига мансуб асарлар бутун дунёга машҳур. Биргина Дҳану ҳинд миниатюрачилигининг буюк вакили ҳисобланади.

Буюк Беҳзод миниатюра санъатига янгилик киритиб, портрет миниатюрасига асос солди. У мусаввирлар орасида биринчи бўлиб инсон портретини миниатюра шаклида яратди. Рассом Навоий, Султон Ҳусайн, Бойқаро ва Шайбонийхонларнинг портретларини яратиб, жаҳон маданияти хазинасига улкан ҳисса қўшган.

Портрет миниатюраси соҳасида самарали ижод қилган иккинчи мусаввир Беҳзоднинг шогирди Маҳмуд Музаҳҳибдир. Унинг Теҳронда сақланаётган Навоий портрети рассомнинг юксак маҳоратидан дарак беради.

Ғарб мамлакатларида миниатюралар китоблардан ташқари яна узук, соат, билагузук ва турли бадиий буюмларга ҳам ишланади. Ўзбекистонда ҳам шундай ҳолат учрайди. Ўзбек рассомлари ўз миниатюраларини сопол идиш ва тахта қутичаларда намоён этадилар. Ғарб рассомлари орасида XV—XVIII асрларда яшаб ижод этган Ханс Холбейн, Ж. Руке, Л. Лимозен, Ж. Петито, С. Купер кабилар миниатюранинг ривожланишига катта ҳисса қўшганлар. XVIII асрда Ғарбда миниатюра ўрнини гравюра эгаллади. Шарқда эса миниатюра ҳали ҳам яшаб, гуллаб келаётган санъат. Бу санъат соҳасида ҳануз истеъдодли мусаввирлар ижод қилмоқдалар.

Ҳозирги кунларимизда ҳам Ўзбекистонда, хусусан Тошкент ва Самарқандда бир қатор рассомлар миниатюра санъатига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Шомаҳмуд Муҳаммаджонов, Ғайрат Камолов, Хуршид Назиров, Мунира Сотиболдиева, Иброҳим Жўраев, Тоҳир Болтабоев, Ғани Адашев каби мусаввирлар Шарқ миниатюраси довруғини дунёга овоза қилишда Беҳзод каби буюк устозларидан қолишмаяптилар.

Хайрулло НУРИДДИНОВ.

* Табиат—ҳаёт чашмаси

«ТОЗА ҲАВО» ДАСТУРИ

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Вазирлар маҳкамасида пойтахт атроф-муҳитининг тозалигига эришиш борасида янги ишлаб чиқилган «Тоза ҳаво» дастурини муҳокама этиш ва уни қабул қилиш юзасидан йиғилиш бўлиб ўтди. Унда шаҳримиздаги барча саноат корхоналари, транспорт, табиатни муҳофаза қилиш комитети раҳбарлари иштирок этиб, асосий эътибор шаҳар транспорти, саноати, соғлиқни сақлаш ва кўкаламзорлаштиришдаги муаммоларга қаратилиши режалаштирилган эди. Йиғилишни «Экосан» экология ва саломатлик жамғармасининг раиси Юсуф Шодиметов кириш сўзи билан очди ва уни олиб борди.

Унда республика табиатни муҳофаза қилиш давлат комитети раисининг ўринбосари Владимир Конюхов сўзга чиқиб, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасида ҳал этилмаган муаммоларнинг асосий қисми шаҳар саноати ҳисобига тўғри келаётгани, корхоналарда кўкаламзорлаштириш ишлари қониқарсиз аҳволда экани, тарғибот-ташвиқот ишлари умуман олиб борилмаётгани ҳақида гапирди. Сўнгра Чкалов номли самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош муҳандиси Владимир Кучерев тозаликни таъминлаш борасида корхонада қилинган ишлар хусусида ҳисобот берди. Йиғилишда «Экосан» жамғармасининг Нью-Йоркдаги вакили Виталий Барбаш иштирок этиб шундай деди:

— Биз Тошкент ҳавосининг тозалигига эришиш учун ёрдам тариқасида ихчам заводлар қуришдан бошламоқчимиз. Чунки корхона қанчалар кичик бўлса, унинг чиқиндиси ҳам шунчалар кам бўлади ва уни жиловлаш осон кечади. Бундан ташқари, фармацевтика соҳасида ҳам бир қанча ўзгаришларни амалга ошириш ниятимиз бор. Қилинажак барча ишларда хорижий мамлакатлар, асосан Америка Қўшма Штатлари тажрибасига таянамиз.

Йиғилиш давомида Ўзбекистон халқ шоири Шукрулло, шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг раиси Шоира Иброҳимова, «Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмаси раисининг ўринбосари Ефрем Ким, Тошкент трактор заводининг бош директори Владимир Беляев ва бошқалар сўзга чиқиб, мазкур дастур юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Дастур барча корхона, ташкилот ва муассаса раҳбарлари томонидан бир овоздан қабул қилинди. Йиғилиш сўнгида Тошкент шаҳар Ҳокимининг биринчи ўринбосари Юрий Асепков сўзга чиқиб, қилиниши лозим бўлган барча ишлар ўзаро ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик билан амалга оширилсагина муваффақият қозонилишини таъкидлади.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

«БУРГУТЧА» БАҒРИДА

ТОШКЕНТ трамвай-троллейбус бошқармасига қарашли «Бургутча» болалар оромгоҳида кичкинтойларнинг яхши ҳордиқ чиқариши учун кўпгина қулайликлар яратилган. 350 дан зиёд ўқувчи дам олаётган мазкур даргоҳда уларнинг таътилларини хушнуд ўтказишни ташкил этиш билан бирга мактабда олган билимларини янада мустаҳкамлаш борасида ҳам маълум ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, бу ерда турли тўгараклар ўз машғулотларини олиб бормоқда. Фанлар бўйича ўтказилаётган савол-жавоб кечалари: билимдонлар танловлари, топишмоқлар оқшоми ва бошқа тадбирлар шулар жумласидандир.

Спорт ишқибозлари учун «Қувноқ стартлар» беллашувлари мунтазам ўтказиб борилмоқда. Гуруҳлараро ўтказилган спорт беллашувлари болаларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Куни кеча ўтказилган «Нептун» байрами ҳам болаларга катта қувонч бахш этди. Шунингдек, бу масканда бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг янги концерт дастурлари ҳам намойиш этиб турилмоқда. Пойтахтимиздаги кўплаб маданият уйларининг ҳаваскорлари ва ходимлари бу ерга ташриф буюриб болаларга бағишланган дастурларини намойиш этмоқдалар.

Саид СОБИРОВ.

* Гапни гапир уққанга

ҲАЙДОВЧИГА ҲАМ ШАРОИТ КЕРАК

СЕРГЕЛИ туманига йўлим тушган кезлари «Сергелидан келяпман» деб ҳазилнамо шеър ёзган эдим. Бу қийналган йўловчи тилидан битилган арзнома эди. Унга мутасадди ташкилотларнинг кўзи тушганми, йўқми, билмадим. Аммо бугун Сергели туманига қатнайдиган ҳайдовчилар билан бўлган суҳбатдан кейин ёзилган ушбу мақолага уларнинг нигоҳи тушишини ва жиддий ўйлаб кўришларини жуда-жуда истар эдим.

Июль ойининг жазирама кунлари. Автобус пишқирганча олдинга интилди. Асфальт ҳам аждаҳо сингари олов пуркайди. Йўловчилар тинимсиз елпинади. Манзилга етганлари енгил тортиб, азоб кемасини тарк этади. «Кема»да ҳамма шикоят қилади. Фақат бир кишигина нолимайди. Сабр-тоқат билан йўловчилар алмашишини кутиб туради. Сўнгра, яна олдинга интилади.

— Баъзи одамлар, йўлкира ҳақи беришгаям оғринади. Мановй кабинада озгина ўтириб кўрса, шундай қилмаган бўлар эди, — деди шеригим терлаб-пишиб кетаётган ҳайдовчига ишора қилиб. У ҳайдовчиликнинг нонини татиб кўрган. Унинг таъмини, бу «нонни» емоқ учун темир ирода, темирдан тиш кераклигини яхши билади.

Шунинг учун ҳайдовчи билан тезда тил топишди. Ҳақиқатан ҳам унинг дардлари кўп экан. Бу нафақат биргина ўзининг, балки бутун 7-мавзега қатнайдиган ҳайдовчиларнинг ташвиши эди. Бекат охирига етиб келганимизда унинг куйинишлари бекорга эмаслигини аниқладик.

Бу ерда аслида ҳайдовчилар бироз ҳордиқ чиқаришлари, нафас ростлаб дам олиб, сўнгра навбатдаги сафарга отланишлари керак.

Бироқ манзилда на бир ўтирадиган ўриндиқ, на бир жон сақлайдиган соя бор.

Бир челак сувни ҳам ёнларидаги юқори қаватли уйларнинг хонадонларидан олиб чиқишар экан, сувни ҳам берганлар беради. Чой қўйишнинг эса сира имкони йўқ. Қайнатгичлари бор, бироқ диспетчер хонасидаги розеткада чой қайнатиш мумкин эмас. Шароитни кўриб туриб, бу йўналишларда қатнайдиган ҳайдовчиларнинг асабийлашишлари сабабини англагандай бўлдим. Ахир бу ердан шаҳарнинг беш томонига автобуслар қатнайди-да. Наҳотки улар учун овқатланадиган, озгина нафас ростлаб, ҳордиқ чиқарадиган жой қуриш шунчалик қийин? Автобусларни эса гапирмаса ҳам бўлади, жазирамада туриб ёниб кетаётгандай. Унда қатнайдиган йўловчиларнинг жони ҳам тошданми, деймановн!

38-рақамдаги йўналиш бригадири Мурoджон Тўйчиев шу ҳақда куйиниб гапирди:

— Йўловчиларга ҳам осон тутиб бўлмайди. Бироқ улар биз ҳайдовчиларни ҳам тушунишсин. Тўғри, беш қўл баравар эмас. Ҳамкасбларимизнинг барчасини аъло даражада хизмат кўрсатаяпти, дея олмайман. Аммо аксарият ҳайдовчиларимиз эҳтиёт қисмларнинг етишмаслигига қарамай, қўлларидан келганича ишлаяпти. Етишмовчиликлар устига шароит мана бу бўлса. Энг яқин ошхона 4—5 чақирим нарида. Мана шу ернинг ўзида бир нечта дўконлар бор. Наҳотки энди биз ҳайдовчилар учун бирон бошпана қуришнинг имкони бўлмаса? Иссиқ майли, қишнинг аёзли кунлари ўн-ўн беш дақиқалик танаффус пайтида бир пиёла иссиқ чой ичиб, нафас ростлайдиган жой йўқ.

Гапни гапир уққанга, дейди доно халқимиз. Ушбу мулоҳазаларимиз мутасаддиларнинг ёдига 7-мавзедаги аҳволни эслатиб, бирор чора кўришга ундар, деган умиддамиз.

Абдураҳмон ЖЎРАЕВ.

* Куюнчаклик билан ёзилган

УРФ-ОДАТИМИЗГА ХОСМИ?

Ширин хаёллар оғушида ҳар бир киши қалбида ажиб бир ҳис уйғотадиган гўзал табиат манзараларига маҳлиё бўлиб кўп йиллардан буён турли вақтли матбуот нашрларида ахлоқ-одоб ва халқ таълими масалаларига бағишланган ўткир муаммоли мақолалари ва хабарлари билан қатнашиб турадиган олий тоифадаги ўқитувчи Қобилбой ака Тўрабоевнинг хонамизга кириб келганини ҳам сезмай қолибмиз. Доимо хушчақчақ ва қувноқ кайфиятда юрадиган бу кекса муаллим нимадандир асабийлашган, жуда тунд кўринарди. Одатдагидек ҳол-аҳвол сўрашгач, у кишидан оҳистагина сўрадик:

— Бирор кор-ҳол рўй бердими?

— Э, йўқ, ҳаммаси жойида.

— Бугун кайфиятингиз йўқроқ кўринади.

— Ҳа, топдингиз. Кеча кечқурун ойнаи жаҳон орқали намойиш қилинган бир чет эл фильмини барча оиламиз аъзолари билан томоша қилиб жуда таъбим хира бўлди-да. Фильм ярмисига етганда ўғил-қизларим, келинларим ва невараларим олдида изза бўлишимни сезиб, ўрнимдан туриб кетдим. Унда эркак киши билан аёл ўртасидаги муносабат очиқ-ойдин кўрсатиларди. Бундай бедодликка қандай чидаш мумкин, ахир?! Ўрта Осиё республикалари, хусусан, Ўзбекистонда азалдан ор-номусни асраш, ҳамиша андишали, ориятли ва шармҳаёли бўлиш тарғиб қилинмаганми?! Бу шаҳвоний фильмлар, яъни XX аср «ўлати» ўлкамизга қайси йўллар билан кириб келяпти, ҳайронман.

«Темир эркак» фильмида бир гуруҳ аёлларнинг ҳаммомдаги беҳаё қилиқларию, беандиша сўзлари, «Алвидо, ғўр ёшлигим» фильмида акс эттирилган шаҳвоний сюжетларни қандай тушунса бўлади?! Энди ўзингиз айтинг шуларнинг ҳаммаси урф-одатимизга хосми?!

Чиндан ҳам Қобилбой аканинг куюнганича бор. Ростда, илгари биз ҳали мактабда ўқиб юрган кезларимизда бундай бузуқчиликни тарғиб этадиган ва инсон шаънини, қадр-қимматини оёқ ости қиладиган фильмлар катта-катта кинотеатр экранларида, ойнаи жаҳон орқали умуман намойиш қилинмасди. Ё замон ўзгариши натижасида шундай бўляптими? Бизнингча, замон эмас, одамлар ўзгаряпти. Одамлар орасида меҳр-оқибат йўқолиб бораётганлигининг сабабларидан бири ҳам ана шундай зўравонликка ва фаҳшга йўғрилган фильмларни томоша қилиш оқибати эмасмикин?! Ёшларнинг тарбияси бузилиб бораётганичи? Буларнинг ҳаммасига ўша Ғарб маданияти ўз «таъсири»ни кўрсатмаяптимикан? Энг муҳими, бу беҳаё фильмлар янгича анъаналаримизни кенг ёйишга ва маънавий қадриятларимизнинг ривожланишига тўсқинлик қилмоқда.

Ҳозир шаҳримизнинг турли бурчакларида жойлашган видеосалонларни кўплаб учратиш мумкин. Бу ерда ҳам асосан шаҳвоний фильмлар намойиш қилинмоқда. У ерга сиз билан биз тушамизми? Йўқ, асло. Бундай видеосалонлар хизматидан асосан ўсмирлар ва мактаб ёшидаги болалар фойдаланишмоқда. Шу ўринда бир савол туғилади: фаҳш ва зўравонликни, ахлоқсизликни тарғиб қилувчи фильмларни томоша қилган ўсмирдан келгусида қандай инсон етишиб чиқади?

Кейинги пайтда «Останкино» телеканалида «Бир боқишда муҳаббат» деб номланган кўрсатув пайдо бўлди. Унда илгари бир-бирини кўрмаган, танимаган йигит-қизлар студияда танишадилар ва бир боқишдаёқ бир-бирига майл қўйганларга шу ернинг ўзида ресторанга таклифнома ёки саёҳатга йўлланма берилади. Буни қандай тушунса бўлади?! Қандай қилиб йигит ё қиз бир-бирларини бир боқишдаёқ севиб қолишлари мумкин?! Бунга ақл бовар қилмайди. Бизнингча, ёшлар бир-бирларига кўнгил қўйгунга қадар маълум вақт ичида ўзларини синашлари лозим. Агар муҳаббатлари мустаҳкам бўлса, шундан кейингина бир ёстиққа бош қўйишга аҳду паймон қиладилар.

Яқинда намойиш қилинган навбатдаги кўрсатув ҳаммасидан ҳам ошиб тушди. Унда 13—14 ёшли ўғил ва қиз болалар қатнашдилар. Энди ўзингиз ўйлаб кўринг: шу ёшдаги болалар қалбида муҳаббат ҳис-туйғуси уйғонадими? Бу кўзбўямачиликдан бошқа нарса эмас, деб ўйлаймиз. Ушбу кўрсатув ижодкорлари буларнинг ҳаммаси ёшлар тарбиясига нечоғли салбий таъсир кўрсатишини билишармикин?!

Биз яна бир нарсага ҳайрон бўламиз. Фаҳш ва ахлоқсизликни, бузуқчиликни очиқ-ойдин тарғиб қилувчи газета ва журналлар ва турли норасмий нашрлар қайси махфий йўллар билан бизга етиб келяпти? Масалан, «Спид-Инфо» билан «Суҳбатдош» («Собеседник») ҳафталигини олиб кўрайлик. Уларнинг биринчи бетлари ва икки саҳифаларида ҳам яланғоч қизларнинг суратлари кўплаб босилади. Бундай нашрларни республикамизга тарқатиш тўғримикин?

Исмоил ЗОИРОВ.

ДОРИ-ДАРМОН ҚИДИРИШМАЙДИ

ТОШКЕНТ «Миконд» заводининг ишчи-хизматчилари энди дори-дармон қидириб овора бўлишмайди. Корхонага кираверишдаги янги йўлакда улар учун мўъжазгина дорихона хизмат кўрсата бошлади. Лекин бу микондчилар учун янгилик эмас. Гап шундаки, бундай дорихона завод тиббий бўлимида илгари ҳам фаолият кўрсатган. Аммо бундан бир неча йил олдин дорихона шохобчалари муқобил ишламаётганлиги учун беркитиб қўйилганди.

Мана энди у қайта тикланди. Бу «митти» дорихонанинг бир неча ижобий хусусиятлари мавжуд. Биринчидан, бу ерга дори-дармонлар тўғридан-тўғри доришунослик заводидан келтирилади. Чунки икки завод ўртасида бу борада шартнома имзоланган. Иккинчидан, бу ердаги дориларнинг қиймати шаҳар дорихоналариникига нисбатан 20 фоиз арзон. Бугунги танқислик шароитида бу албатта мақтагулик ҳол. Завод дорихонасининг яна бир хусусияти шундан иборатки, бу ерда фақат Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан маъқулланган дори-дармонлар сотувга қўйилади.

Нарзулла ҲАМРОЕВ.

Адабиёт ва санъат

⊙ УЛУҒ АЙЁМГА ТАЙЁРГАРЛИК

⊙ ШОИР ВА САРКАРДАГА БАҒИШЛАНГАН

⊙ ҒАМХЎРЛИКНИНГ ЁРҚИН НАМУНАСИ

** Ижодий уюшмаларда*

МУСТАҚИЛЛИК МУШОИРАСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ижодий жамоаларида, уюшмаларда мустақиллик кунининг икки йиллигига бағишланган хилма-хил тадбирлар ўтказилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси республикамиз вилоятлари бўйлаб катта мушоира кечалари ўтказишни режалаштирган эди. Куни кеча таниқли адиблардан бир гуруҳи вилоятларга жўнаб кетдилар. Жуманиёз Жабборов ва Мирзапўлат Тошпўлатов Қашқадарё ва Сурхондарёга, Икром Отамурод ҳамда Ғаффор Ҳотам Бухоро билан Навоийга, Рауф Парфи ва Раҳимжон Отаев Фарғона водийсига, Саъдулла Ҳаким, Ҳамроқул Асқар, Темур Беклар эса Сирдарё, Жиззах, Самарқандга, Маъруф Жалил билан Сафар Барноев Хоразм ҳамда Қорақалпоғистон Республикасига йўл олишди. Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ҳамид Ғулом билан Муҳаммад Салом эса Тошкент вилояти жамоа хўжаликларида, муассасаларда бўлишади.

Адибларимиз меҳнаткашлар билан ижодий учрашувлар ўтказадилар. Мустақиллигимизни мустаҳкамлаш ҳақида дилдан суҳбатлар бўлади. Ҳар бир учрашув катта мушоира билан тугалланади. Мушоираларда вилоятларда яшаб ижод қилаётган шоирлар, адиблар ҳам иштирок этадилар. Ушбу ижодий сафар Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ва Ўзбекистон Халқ демократик партияси ташаббуси билан ўтказилмоқда.

Ғолиб МИРЗО.

** Хорижда*

Картошканинг тўйимли нави

КЎПГИНА қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, шу жумладан дон ва картошкада лизин ҳамда айрим бошқа ҳаётий муҳим аминокислоталарнинг камлиги улардаги энг жиддий камчиликлардан биридир. Бу моддалар ушбу маҳсулотларда кам тўпланиши сабабли улар тўйимлилигини таъминлайдиган аминокислоталар етишмайди.

Исроилдаги Вейцман номли институт доктори Гад Галили картошказор ва тамаки етиштириладиган майдонлардан тажриба сифатида фойдаланиб, ушбу муаммони ҳал этишнинг янги йўлини топди.

Сабзавотларда лизинни тўплайдиган моддалардан бири — дигидродипиколинат аминокислоталар йиғилаётган пайтда ўз фаоллигини йўқотади. Доктор Галили буни ҳисобга олган ҳолда лизинни ўз-ўзидан кўпайтирадиган бактериялардан фойдаланди. Уларни картошка ва тамаки ҳужайраларига жойлаштиришга муваффақ бўлди. Ген муҳандислиги услуби билан амалга оширилган бу тадбир натижасида тажриба майдонларидаги экинларда лизин одатдаги табиий усулда етиштирилган экинларга қараганда анча кўп бўлди. Жумладан, тамаки баргларида лизин миқдори 15 бобарбарга, картошкада эса тўрт баробарга кўпайди.

Инсон организмида мавжуд бўлган протеин таркибига 20 га яқин турлича аминокислоталар киради. Уларнинг ўнтаси организм томонидан мустақил равишда яратилмайди. Шу сабабли инсон улар захирасини таом ҳисобига тўлдириб бориши керак. Бу ҳаётий муҳим моддалар мавжуд бўлган маҳсулотларнинг оддий таомномаларга кам киритилиши кўпгина кам тараққий этган давлатлардаги тўйиб овқатланмасликнинг асосий сабабидир. Аминокислоталар миқдори кўп бўлган картошканинг бу янги нави ана шу аҳволни яхшилашга хизмат қилади.

Бутун жаҳон китоблари

ҚУДДУСДА ҳар икки йилда бир марта халқаро китоб ярмаркаси ўтказилади. Бу гал ана шу ярмаркада 44 мамлакатда нашр этилган 100 минг номга яқин адабиётларни учратиш мумкин.

Қуддусдаги китоб ярмаркасида илк бор Ҳиндистон, Таиланд ва Хитой Халқ Республикаси вакиллари иштирок этадилар. Хитой кўргазмасида Мао Цзэдуннинг хитой ва инглиз тилларида чоп этилган шеърлари тўплами эътиборни диққатга тортди. Миср нашриёти кўргазмасига эса Нобель мукофотининг соҳиби Маҳфузнинг дастхати бўлган барча асарлари қўйилди.

«Ёзувчилар жаҳон виждони сифатида» мавзуида ўтказилган икки кунлик баҳс китоб ярмаркасининг энг эсда қоларли воқеаларидан бири бўлди. Унда америкалик Дэниэль Бурстин, Колвин Триллин, Цинтия Озик, Питер Мейер, руслар Михаил Любимов ва Евгений Евтушенко, инглиз Эндрью Франклин, исроиллик Давид Гроссман, болгариялик таржимон Блага Дмитрова ва бошқалар иштирок этдилар.

Адабиёт соҳасидаги нуфузли халқаро Қуддус мукофоти ҳайъат қарори билан немис ёзувчиси Стефан Геймга берилди. Унинг асарларида жамиятда шахс эркинлиги мавзуси энг яхши акс эттирилган, деб баҳоланди.

(ИЕРУСАЛИМИНФОРМ).

Муваффақиятли сафар

ЎЗБЕК давлат циркининг довруғи бутун оламга ёйилган. Мана икки ойдирки, ўзбек дорбозлари, ўргатилган каптарлар, қўл эквилибр, симдаги эквилибр, акробат қизиқчилари ва бошқа хил томошалари бўлган А. Тошкенбоев, Т. Тожибоев, О. Шерикбоева, Р. Ҳакимов, Муротовлар, З. Валиуллаева каби моҳир цирк усталаридан иборат жами 23 кишилик гуруҳ Миср Араб Республикасининг Искандария шаҳрида гастроль томошаларини кўрсатмоқда. «Тошкент олами» дастури бўйича кўрсатилаётган томошаларда кўплаб миллий номерлар ҳам мавжуд бўлиб, ўтган вақт ичида Мисрда 70 дан ортиқ чиқишлар қилиниб 60.000 дан ортиқ мисрликлар ўзбек цирк санъати билан янгидан танишдилар.

Мисрдаги гастроллар 15 сентябрга қадар давом этади.

Дамир ИСМОИЛОВ.

** «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» танловига*

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси қошидаги дуторчи қизлар дастаси аъзолари (чапда) ҳамда Мукаррама Турғунбоева номидаги хизмат кўрсатган «Баҳор» давлат рақс дастасининг бир гуруҳ санъаткорлари машқ пайтида.

Абдусаттор Тўраев суратлари.

⊙ **Танлов ҳомийси — «Тўқимачилик комбинати» Тошкент ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси.**

** Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг 510 йиллигига*

МЎЪТАБАР СИЙМОНИНГ ЁРҚИН БЎЁҚЛАРИ

МОЗИЙГОҲНИНГ катта бир хонаси халқ амалий санъатининг наққошлик услубида маҳорат билан безатилди. Бобурга бағишланган бу кўркам хона худди қадимги шоҳ саройини эслатади. Шоҳ Бобур билан шоир Бобур томошабин кўз олдида намоён бўлади. Кўргазма марказида А. Юришченко томонидан ишланган Бобур ҳайкали салобат билан қад кўтариб турибди. Бамисоли у хонасига кираётган зиёратчиларни кутиб олаётгандек гўё... Унда буюк кучқудратга эга бўлган, жасур ва довюрак, шу билан бирга, руҳий дунёси бой, мунис қалбли ва майин нигоҳли дилбар киши, ижодкор сиймосини кўрамиз.

Кўргазмадан Ўзбекистон халқ рассоми Фазилат Сайдалиева меҳр-муҳаббат билан яратган Бобур портрети муносиб ўрин эгаллаган. Бобурнинг XVI асрда Ҳиндистонда ишланган портрети асосида турли хилдаги рангли ип ва ипакларда тикилган жозибали бу санъат асарида илм-фан соҳибининг сиймоси тўлақонли акс этган. Кўргазмада бундай санъат асарлари кўплаб намойишга қўйилган. Жумладан, мисгар рассом, кандакор Омон Азизов томонидан мисга ўйиб ишланган «Бобур ижод устида», ёш рассом Иқболнинг «Бобурнинг ёшлиги», Ўзбекистон халқ рассоми, таниқли кулол Муҳиддин Раҳимовнинг лаганга туширган шоир сиймоси, шунингдек, Ҳиндистонда ишланган «Бобур миниатюрасидан нусха» сингари санъат асарлари адабиёт мухлисларида Бобур шахси хусусида тўла маълумот бера олиши билан қимматлидир.

«Бобур кўргазмаси»да матнли материалларга ҳам жой ажратилган. Хонанинг тепа қисми — шифтда шоирнинг ҳозирда ҳикматли сўзларга айланиб кетган шеърий асарларидан намуналар, ҳаттотлик санъатининг ёрқин намунаси сифатида эски ўзбек ёзуви (араб имлоси) орқали битилган. Бир байтдан иборат бўлган саккизта шеърий парча нақшлар орасига сингдириб юборилган, уларнинг бир узвий бўлаги тарзида мухлислар эътиборига ҳавола этилган.

Шунингдек, кўргазмада алломаларнинг Бобур ҳақида айтган сўзлари, шоирнинг таржимаи ҳоли, рубоийларидан намуналар ҳам берилган.

Жумладан, Ҳиндистоннинг машҳур давлат арбоби Жавоҳарлал Неруннинг қуйидаги сўзларини ҳам ўқиш мумкин: «Бобур дилбар шахс, уйғониш даврининг типик ҳукмдори, мард ва тадбиркор одам бўлган, у санъатни, адабиётни севарди, ҳаётдан ҳузур қилишни яхши кўрарди». Бундай матнли материаллар томошабинларда Бобур ҳақидаги тасаввурларини янада бойитиши билан муҳим аҳамият касб этади.

Кўргазмада санъат асарларига жуда кенг ўрин ажратилган. Хусусан рассом М. Воронский яратган «Бобур авлодлари» деб номланувчи йирик асар мухлисларга манзур бўлиши шубҳасиз. Машҳур мўйқалам устаси Мир Саид Али томонидан 1550—1570 йилларда яратилган бу гўзал асарни Воронский қайта тиклади. Унга профессор Ҳамид Сулаймон илмий маслаҳатлар берган. Асардаги 40 га яқин сиймоларда Бобур авлодларининг кўринишлари жуда моҳирона тарзда ёрқин бўёқларда ўз аксини топган.

Айни пайтда, кўргазмада Ҳ. Сулаймоннинг жиддий меҳнатлари самараси бўлган «Бобурнома расмлари» альбоми алоҳида кўзга ташланиб турибди. Мазкур мўъжаз расмлар темурийлар даврида Ҳирот, Самарқанд, Табриз ва Шерозда тараққий этган рассомлик санъати анъаналарининг Ҳиндистонда ижодий ўзлаштирилиб, камолот босқичига кўтарилганидан далолат беради. Улар XVI асрда Бобурнинг набираси Акбаршоҳ саройида ишланган.

Шунингдек, бу ерда рассом П. Воронкин ёзувчи Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романига ишланган рангли асарлари, истеъдодли мусаввир Темур Саъдуллаевнинг «Авлодлар довони» романи асосида яратган тўртта бадиий пишиқ асари ҳам намойишга қўйилган. Бу санъат асарлари орқали халқимиз тарихининг шиддатли воқеаларга ва ибратли сабоқларга бой бўлган мураккаб фожиавий бир даври томошабинлар ҳукмига ҳавола этилади.

Китоблар кўргазманинг кўрки ҳисобланади. Маълумки, Бобур «Ҳатти Бобурий», «Мубаййин», «Муфассал» («Мухтасар»), «Девон», «Мусиқа илми», «Ҳарб иши», «Рисолаи Волидийа» каби асарлар, таржималар яратган. Бу адабий мерос жаҳон фани ва адабиётига қўшилган бебаҳо ҳиссадир. Айниқса, унга шуҳрат келтирган «Бобурнома» асари Марказий Осиё ва Шарқ халқлари маданияти ҳамда адабиёти тарихини ўрганишда муҳим манбадир. Китобнинг турли йиллардаги нашрлари ойнаванд токчаларда қўйилган. Асар содда ва равон тилда ёзилган бўлиб, унда 1494—1520 йиллардаги тарихий воқеалар, маданий ҳаётнинг турли соҳаларига оид қимматли кузатишлар ўз ифодасини топган.

Кўргазмада шу асар асосида ва унга ишланган миниатюралардан илҳомланган ёш рассом Иқболнинг «Бобурнинг самарқандликлар томонидан кутиб олиниши» номли катта асари ҳам намойиш қилинмоқда.

Қимматли кўргазмалардан яна бир қисми суратлардир. Суратлар — томошабин хаёлини мозийга етакловчи муҳим ҳужжатлардир. Кўргазмада Афғонистондаги Бобур мақбарасининг турли ҳолдаги кўринишлари, Бобурийлар томонидан Ҳиндистонда қурилган маданий-меъморий ёдгорликларнинг айрим намуналари — «Масжиди Жомеъ» «Пуронаи Қил» кутубхонаси ва «Тож Маҳал»нинг анча катталаштириб олинган суратлари бор.

«Тожмаҳал»ни севги ва қайғу қасри, дунёдаги етти мўъжизадан бири ҳисоблашган. Ҳозирда зиёратгоҳга айлантирилган мақбара — ёдгорликни Шоҳ Жаҳон суюкли рафиқаси Мумтоз Маҳалга бўлган чуқур ва ардоқли муҳаббатининг рамзи сифатида қурдирган. Мумтоз Маҳалнинг асли исми Аржумандбону бўлиб, у 35 ёшлар атрофида 14-фарзандига кўзи ёриётган вақтда бевақт вафот этади. Мақбара 20 йилдан (1630—1650) зиёдроқ вақт мобайнида бунёд этилди. Унинг гумбазигача баландлиги 104 метрдир. Мақбарани қуришда 20 минг киши қатнашган. Жуда кўп қимматбаҳо тош ва металлар ишлатилган. Уни барпо этишда меъморлардан Али Мардонхон, устод Лаҳорий, Мир Абдул Карим номларини тилга олишади.

Қисқаси «Бобур кўргазмаси» ҳали кўп йиллар мухлисларга беминнат хизмат қилгусидир. Зеро ундан, нек ном — яхши ном қолди. Бобур халқимизнинг миллий ғururини бутун оламга ёйган мўътабар сиймодир.

**Баҳодир ҲАБИБ ВАЛИЙ,
Алишер Навоий номидаги Давлат адабиёт музейининг илмий ходими.**

СУРАТДА: мусаввир Ғофур Абдураҳимов ишлаган Бобур суратидан кўчирма.

** Ёшлар овози*

** Ўзбекистон Давлат мукофотига номзодлар*

ЮРАКДА ГАП КЎП

РЕСПУБЛИКАМИЗ Президенти Ислом Каримовнинг Фармонига биноан «Истеъдод» жамғармасининг ташкил топиши ёш ижодкорларга кўрсатилаётган ғамхўрликнинг яна бир ёрқин намунаси бўлди.

Яна бир қувончли ҳодиса шу бўлдики, ёш ижодкорлар яратган энг яхши асарлар ва илмий ишланмаларга Ўзбекистон Давлат мукофотлари беришга қарор қилинди.

Бугун эътиборингизга ёш ижодкорларнинг шеърларидан тузилган гулдастани ҳамда ёшлар учун Давлат мукофотига тавсия этилган иқтидорли журналист Ҳалим Саидов билан суҳбатни ҳавола қиламиз.

ҲАЛИМ Саидовни «Оқшом» газетхонларига таништирадиган бўлсак, унинг ташриф қоғози қисқагина бўлади: 1966 йилда Самарқанд вилояти, Тайлоқ туманида туғилган, 1992 йили Тошкент Давлат университетини тугатган, ҳозир «Оила ва жамият» ҳафтаномасида одоб ва аҳлоқ бўлимининг мудири вазифасида ишлайди. Лекин унинг юраги ҳали қилиниши керак бўлган ишлар режаси билан лиммо-лим тўла. Буни Ҳалим Саидов билан суҳбатда билиб олдик.

— Ҳалимжон, оилангизда сиздан бошқа журналист борми?

— Оилада биринчи фарзандман. Дадам ўқитувчи, аям тиббий ҳамшира. Биринчи журналист ҳам ўзим. Билмадим, кейин менинг издошларим кўпайса ажаб эмас.

— Давлат мукофотига тавсияда ёзилишича, сиз «Соғлом авлод учун» туркумида ёзган публицистик мақолаларингиз учун лойиқ кўрилгансиз. Кўнглингизга келмасину, болаликда мабодо дардга тез-тез чалиниб ўсмаганмисиз?

— Нима демоқчи бўлганингизни тушундим. Йўқ, айтарли касал бўлмаганман. Мен бир бошдан айтадиган бўлсам, лоқайдлик деган касал сира менга тинчлик бермайди. Қаердан келган ўзи шу касал? Нега бизга бир ёпишади-ю қайтиб сира тарк этмайди? Университетнинг 3-курсида ўқиб юрганимдаёқ шу масалани обдон кавлаганман. «Таназзул» туркумидаги уч мақола ҳам айнан шунга бағишланган. Ўзингиз бир ўйлаб кўринг: лоқайдлик бизга туғилганимиздан бери ҳамроҳ экан...

— Сир бўлмаса айтинг, нечта фарзандингиз бор?

— Бу йил уйланиш ниятидаман.

— Рафиқангиз ҳам журналист бўлса нима қиласиз?

— Чамаси, шунақа бўларов. Қайси касб эгаси бўлишидан қатъи назар рафиқамнинг энг аввало оилапарвар аёл бўлишини истардим.

— Ниятингизга етинг.

Қайнар БУЛОҚ ёзиб олди.

ЎЗБЕКИСТОН, СЕН ТИЛЛАҚОШИМ

**Ўзбеклар юртининг порлоқ қуёши,
Сен нур янглиғ кирдинг ҳар бир иш боши.
Сендадир насиба — халқимнинг ёши,
Ўзбекистон — уйим, сен тиллақошим.**

**Ўзбекнинг ўзлигин билдирган асл,
Қадимий йўлларин ёритган машъал.
Сен келдинг, кимлигим таниди насл,
Қутлуғ қадамингга тўлди икки йил.**

**Жаҳон эшикларин очдинг бирма-бир,
Оламга таралди ўзбек деган ном.
Шуҳрату довруғни берган жаҳонгир,
Дуога қўл очинг, бўлайлик омон.**

**Озодлик туфайли эркин бўлди руҳ,
Қаддини тик тутган тоғлардек мағрур.
Инсонлар қад ростлаб кўтарилди туғ,
Дилларда яшнатиш, яшариш, сурур.**

**Ўзбеклар юртининг порлоқ қуёши,
Сен қувонч, сен ғазал, сен тамал тоши!**

Муҳайё МИРСАИДОВА.

БИБИХОНИМ, ЖОНИМ ЭНАМ

**Бибихоним, жоним энам, кўзингни оч,
Сени чаққан қорақуртлар мени чақсин.
Бобожоним кўзларига тупроқ тўлмай,
Момосини узатганнинг кўзи оқсин.**

**Кўксаройнинг кўрки эдинг, кўкси эдинг,
Соҳибқирон қаҳри келса тўсиқ эдинг:
Шодимулкнинг ниҳосидан ўксибмидинг,
Бибижоним, жоним энам, кўзингни оч.**

**Дилим эзган саволларни сўрай десам,
Самарқанднинг осмонидан юлдуз учар,
Тарихларнинг туйнугидан мўраласам,
Мозорингни тополмайин рангим ўчар.**

**Самарқанднинг боғларида пишди узум,
Очилмаган булоқларим очди кўзинг,
Бағрингга бош қўйиб ўлай энди ўзим,
Бибижоним, жоним энам, кўзингни оч.**

Дилором САРМОНОВА.

** Ихчам тақриз*

ОРЗУЛАРИМ — УЧҚУР ОТИМДИР

ЖАНУБИЙ Қозоғистон вилояти адабий муҳити ҳаётида 1990 йиллар катта, салмоқли, залворли из қолдирди. Вилоятда ўзбекзабон газета қайта ҳаёт юзини кўрди. Газета қошида Аҳмад Яссавий номли адабий ижодий уюшма ташкил қилинди. Уюшмага вилоят ижодкорлари, иқтидорли қаламкашлар жалб этилди. Унга раҳбар қилиб шу газета адабиёт бўлими мудири, ўзининг жўшқин лирик шеърлари билан танилган. Ирисали Жуманов — Журъат тайинланди.

1993 йил шоир Журъат ҳаётида муҳим воқеалар билан бошланди. Деярли уч ой мобайнида иккита шеърий тўплам «Қалб армуғони», «Иймонимдан айирма» китоблари ҳаёт юзини кўрди. Биз сиз билан мусоҳаба қилмоқчи бўлган шеърий асар Журъатнинг «Иймонимдан айирма» китобидир.

Китоб шоирнинг қуйидаги тўртлиги билан бошланади:

**Орзуларим — менинг учқур отимдир.
Умидим — иккиси қўш қанотимдир
Тонгда шеърим билан дил ойнангизни
Чертиб уйғотолсам — саодатимдир.**

Шоир Журъат — она табиат шайдоси. Табиат фаслларини шоирона қалб билан кузатади. Она табиатнинг сахий тафтидан илҳомланади. Қалбдан булоқдек отилиб чиқаётган сўз тизмалари дилхуш шеърий мисраларга айланади.

Шоирнинг «Баҳор» шеърини ўқир экансиз ўзингиз сезмаган сеҳр сизни жалб қилади. Шеърни қайта-қайта ўқийсиз. Ўқиган сари ўқигингиз келаверади:

**Бойчечак, бинафша кўрсатиб жамол,
Хуш бўйини таратиб, чалишиб қарсак,
Юракларга солиб, ҳаяжон, ғулув,
Дилбар гулбаҳордан бердилар дарак.**

Китобдан аруз вазнида ёзилган ғазаллар, лирик шеърлар ўрин олган. Уларда вафо, садоқат, дўстлик улуғланади. «Тожик дўстларга» шеърида эса Шарора қишлоғида табиий офат шоирни безовта қилади. Дўстлик! Қуёш, ҳаво, сув каби зарур туйғу! Шоирнинг юрак ноласи, ҳамдардлик инсоний бурч эканлигини сезиб ўйга толасан.

Шунингдек китобдан шоирнинг тўртликлари ҳам ўрин олган. У яшаш моҳиятини яна иймон билан боғлайди. Ўтаётган ҳар бир он ғанимат эканлигини шоир фалсафий мушоҳадаларда ўз аксини топган.

Биз шоирнинг китоби ҳақида икки оғиз фикр айтдик, холос. Асарни ўқиган китобхон албатта ўз фикрини айтади.

**Баҳодир СОБИТ,
Қозоғистон Журналистлар уюшмаси аъзоси.**

БОҒЧА билан хайрлашув онлари етиб келди. Пойтахтимизнинг Собир Раҳимов туманидаги 120-«Гўзал» болалар боғчасининг тайёрлов гуруҳи тарбияланувчилари ўзларини расм чизишга, қўшиқ айтиб, рақс тушишга ўргатган тарбиячи опалари Гули Ғуломова билан хайрлашувга мусиқа раҳбари Ҳожия Саидова кўмагида шеър, қўшиқ, рақс, театрлаштирилган томошалар тайёрлашди. Ва уларни тантанали кечада ота-оналар ҳамда тарбиячилар олдида ижро этишди. Кеча турли боғ ва полиз маҳсулотлари, ҳар хил егуликлар билан безатилган дастурхон атрофидаги ширин суҳбат билан тугади.

СУРАТЛАРДА: мусиқа раҳбари Ҳожия Саидова болаларни оммавий рақсга чорламоқда; тарбиячилар ўртасида портфелни мактабга тез тайёрлаш мусобақаси; китоб қаҳрамони Қаламжон кичкинтойларни мактаб сари бошламоқда.

Равиль Альбеков суратлари.

** Саёҳат—роҳат*

КЎНГИЛЛИ ДАМ ОЛМОҚЧИМИСИЗ?

УНУМЛИ меҳнатдан сўнг дам олишнинг ўзгача гашти бор. Тоғ-тошларга, маданий масканларга, тарихий-археологик гўшаларга, дарё соҳилларига саёҳат қилиш руҳингизни тетик қилади.

Республика ташқи иқтисодий ишлаб чиқариш бирлашмаси тасарруфидаги саёҳатнинг спорт тури бошқармаси ҳамшаҳарларимиз кўнгилли дам олишлари, турли йўналишлар бўйича саёҳатга чиқишларини ташкил қилмоқда. Унинг энг асосий вазифаси фаол саёҳат турларини ривожлантириш ва уларни кенг ташвиқот қилишдир.

Шу йилнинг февраль ойида ташқи иқтисодий ишлаб чиқариш бирлашмаси моддий томондан ўз-ўзини таъминлай олмагани учун бу бошқармани тугатишга қарор қилганди. Бироқ, икки-уч ой вақт ўтгач, бирлашмадагилар бу билан бутун доимий спорт саёҳатининг йўқ бўлиб кетиши мумкинлигини тушуниб етдилар. Шу боис бошқарма яна янгидан ташкил этилди. Эндиликда унинг фаолияти кенгайиб, янги саёҳат йўналишлари бўйича ҳам иш бошлади.

— Ҳозир айни ёз, дам олиш мавсуми бўлгани учун бизга мурожаат қилувчилар жуда кўп, — дейди биз билан суҳбатда бошқарма бошлиғи Анвар Асқаров. — Биз уларга ёрдам берамиз. Хоҳлаган дам олиш масканларига саёҳатлар уюштиришимиз мумкин. Шунингдек уларни турли йўл, спорт анжомлари, палаткалар ва мутахассислар билан таъминлаймиз. Республикамиз вилоятларида бизнинг тўртта шохобчамиз бор. Фарғона, Бухоро, Сурхондарё ва Самарқанд вилоятларидаги бўлимларимиз ўз ҳудудларидаги дам олиш масканларини саёҳатчиларга тайёрлайди ва қабул қилади.

Ўзингизга маълумки, нарх-навонинг ошиши саёҳат йўлланмаларига ҳам таъсир қилмай қолмади. Дам олиш уйлари, санаторийларга йўлланмаларнинг баҳоси бир неча ўн баробар ошиб кетди. Бироқ, бирлашма бундан мустасно, саёҳат спорт ишларини ривожлантириш мақсадида йўлланма нархларида унчалик катта тафовут йўқ. Шунинг учун бу ерга мурожаат қилувчилар ҳам кўп.

Бошқарма республикамиздаги саёҳат масканларига қўшни республикалар, ҳатто хорижда ҳам саёҳатчилар қабул қилади. Улар республикамизнинг энг гўзал жойлари, тоғ тизмалари, маданий, тарихий-археологик, спорт-соғломлаштириш йўналишларини тавсия этади. Масалан, Санкт-Петербург саёҳатчилари учун Қурама ва Туркистон тоғ тизмалари, Германия, Эрон давлатлари билан эса Зомин қўриқхонасига саёҳат қилиш бўйича шартномалар тузилди. Шунингдек ўз навбатида шаҳримиз аҳолисини қўшни республикаларга, хорижий давлатларга саёҳат, сафарга боришини ҳам ташкил этади. Ҳозирда Эрон, Туркия, Сурия давлатларига бир неча саёҳатчилар гуруҳи бориб, дам олиб келди.

— Ҳамшаҳарларнинг дам олиш кунларини кўнгилли ўтказиш учун Янгиобод, Кумушкон, Чимён саёҳатчилар марказларига жўнатяпмиз, — дейди Анвар Асқаров суҳбатни давом эттириб — Бизда бир кунлик, уч, беш, ўн икки кунга мўлжалланган йўлланмалар бор.

— Улар қимматлик қилмайдими?

— Йўқ, ҳозирги шароитга мос. Унчалик қиммат эмас. Масалан, Янгиободга бир кишига йўлланма йўлкирадан ташқари 3480 сўмга тушади. Уч маҳал иссиқ овқат, маданий-маърифий шароитлар, спорт анжомлари билан таъминланиш ҳам шунинг ичига киради. Жамоа бўлиб саёҳатга чиқиш учун ҳам йўлланмалар берамиз. Шаҳарнинг йирик ташкилотлари билан бу борада шартномалар тузганмиз. «Алгоритм» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, 1-пойабзал фабрикаси ва бошқа қатор ташкилот ҳамда корхона ишчиларини келишилган шартномага асосан дам олиш кунларида юқоридаги масканларга жўнатяпмиз.

Ҳозирги пайтда саёҳат спорт бошқармаси юздан ортиқ саёҳат йўналишини ташкил қилади. Унинг режалари, амалга ошираднган вазифаларининг кўлами катта. Асосий мақсад аҳолига саёҳат хизматини намунали йўлга қўйиш, шу орқали инсонлар саломатлигини муҳофаза қилишдир.

Назира СОДИҚОВА.

Балоғат ёшига етаётган ўсмирлар бамисли дарахтнинг ниҳол новдасига ўхшайди. Қаёққа эгсанг шу томонга эгилаверади. Бинобарин, ҳар бир кишининг феъл-атвори асосан ўсмирлик пайтида шаклланади. Кўпчилик оилаларда боланинг ўсмирлик чоғидаги ҳаётига, юриш-туришига бефарқлик билан қарашади. Ваҳоланки, ёшликда қилинган бир хато азобини у бир умрга тортиши мумкин. Балоғатга етмаганлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш, эгри йўлга юриб кетиб, хатога йўл қўйган ўсмирларни тўғри йўлга бошлаш борасида Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси жиноятчиликнинг олдини олиш бошқармасининг балоғатга етмаганлар билан ишлаш бўлими томонидан муайян ишлар амалга оширилмоқда. Биз мазкур бўлимнинг катта инспектори, милиция капитани Шерали Исмоилов билан ўсмирлар ўртасидаги тартиббузарликларнинг олдини олиш юзасидан қандай ишлар амалга оширилаётгани хусусида суҳбатлашдик.

** Жамият ва қонун*

Кейинги пушаймондан фойда йўқ

— Шерали Ғаффорович, ўсмирлар ўртасида жиноятларнинг содир этилишининг асосий сабаблари нимада деб ўйлайсиз? Қандай йўл тутсак бундай иллатларга барҳам беришимиз мумкин бўлади?

— Ўсмирларнинг жиноятга қўл уриши кўп ҳолларда ота-оналарнинг фарзанд тарбиясига лоқайдлик билан қараётганликлари, яъни ўз вақтида уни назорат қилиб турмасликлари натижасида келиб чиқмоқда.

Яна бир томондан ёш болаларнинг ахлоқи бузуқ кимсаларга қўшилиши туфайли ўсмирларнинг онглари заҳарланиб, жиноятга қўл уришларининг кўп ҳолларда гувоҳи бўлмоқдамиз. Шунингдек баъзи қаттиққўл ота-оналарнинг ўз фарзандларига ҳуда-беҳуда зуғум ўтказишлари натижасида болалар уйларидан безиб кетиб турли номаъқул кимсаларга, ножўя гуруҳларга қўшилиб қолмоқдалар.

Шу ўринда қуйидаги мисолни келтириб ўтиш ўринлидир. Сергели туманида истиқомат қилувчи Ф. исмли аёл қизи Г. ва ўғли Р. ларга ҳеч кун бермаслиги, тез-тез уриши натижасида бу икки ўсмир уйидан безиб, дайдиб, санқиб юраверган. Ҳатто вояга етмаган ўғил уйларнинг ертўлаларида, троллейбус ва трамвай саройларида кечалари тунаб қолган. Охир-оқибатда у ақл бовар қилмайдиган жиноятга қўл урган — А. Икромов туманида жойлашган 10-поликлиника олдидан йўловчилар ташийдиган автобусни олиб қочган. Фақат ДАН ходимларининг сергаклиги туфайли машъум фалокат рўй беришининг олди олиб қолинди.

— Шу йилнинг ўтган даври мобайнида вояга етмаганлар ўртасида жиноятчиликни жиловлаш борасида қандай ишлар амалга оширилди?

— Ўтган олти ой ичида тартиббузарликлар ва жиноятлар қилишга мойил бўлган ўсмирларни аниқлаш борасида доимий равишда махсус профилактик тадбирлар ўтказилиб турилди. Бундай ўсмирларнинг турмуш тарзи текширилди, улар томонидан тартиббузарликларнинг қандай шароитларда ва нима сабабдан амалга оширилаётганлиги бу муаммога барҳам бериш мақсадида муфассал ўрганилди. Милиция ҳисобида турган ўсмирлар оилалари турар жойидаги мутасаддилар томонидан, шунингдек ёшлар ўқиш ва иш жойларида назорат этиб турилди. Шу туфайли бу йўналишдаги ишларнинг аҳволи бирмунча яхшиланди, балоғатга етмаганлар ўртасида жиноятчилик ҳоллари камая бошлади. Рақамлар тили билан айтадиган бўлсак ўтказилган 3136 тадбир натижасида ички ишлар идораларига 5381 тартиббузар ўсмир келтирилди. Улар орасида спиртли ичимликлар, гиёвандлик ва руҳиятга таъсир қиладиган моддаларни истеъмол қилганлар катта ўринни ташкил этади.

Ўтган давр ичида вояга етмаганлар билан ишлаш инспекцияларида ҳисобда турадиган ўсмирлар билан мақсадли мажмуавий профилактик ишлар ўтказилди, бундай ўсмирлар ва уларнинг ота-оналари иштирокида аҳоли ўртасида ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг вакилларининг чиқишлари ташкил этилди.

Асосий эътибор ҳуқуқий билимларни тарғиб этишга қаратилгани ҳам сезиларли натижалар берди. Чунончи, ўқув муассасалари ва меҳнат жамоаларида кўплаб ҳуқуқий мавзуларда суҳбатлар ўтказилди.

Амалга оширилган барча чора-тадбирлар натижасида ўтган йилнинг худди шу даврига солиштирганда ўсмирлар ўртасида жиноятчилик 28,5 фоизга камайди, жумладан жиноят қидирув хизмати соҳасида бу кўрсаткич 30,1 фоизни ташкил этади.

Афсуски гиёвандлик моддаларини тайёрлаш ва сотиш, катталар билан бир гуруҳда жиноятчиликка қўл уриш ҳоллари бироз ошганлигини ҳам таъкидлаб ўтиш жоиз. Ҳозир бу йўналишда ҳам кўплаб профилактик тадбирлар ўтказилмоқда.

— «Бир болага етти қўшни ота-она» деган ҳикматли сўз бор халқимизда. Зеро, қадимдан вояга етаётган болаларни қўни-қўшнилар ҳам назорат қилиб туришган, керак бўлса насиҳат ёки қаттиққўллик билан уларни ножўя ишлардан қайтаришган. Зеро, бола тарбиясида маҳалла-кўйнинг тутган ўрни катта.

— Дарҳақиқат, шундай. Шукрки, ҳозир маҳаллаларимизда урф-одатларимиз ва қадриятларимиз тикланмоқда. Бироқ шуни ҳам таъкидлаш керакки, айрим маҳалла комитетлари фақат номигагина ишлайди, холос. Болаларни спорт билан шуғулланишга жалб этиш, турли тўгараклар ташкил қилиш ишларига деярли аҳамият берилмаяпти. Ҳолбуки, бола ўз ҳолига ташлаб қўйилса, унга салбий таъсирлар кучли бўлиши мумкин.

Қолаверса, судланиб, ҳукм муддати кечиктирилганлар, ҳисобда турган, жазо муддатини ўтаб қайтган ўсмирлар фақатгина милиция эмас, балки маҳалла комитети, фаоллари томонидан ҳам мунтазам назорат қилиб турилиши керак. Акс ҳолда...

Масалан, 1975 йилда туғилган Г. Кафтанюк қамоқ муддатини ўтаб қайтгач, болалар колонияси раҳбарияти участка нозири номига билдирувнома юбормаган. Отасининг айтишича, уй комитетининг раиси ҳам боланинг тақдири, уни ишга жойлаштириш масаласи билан қизиқмаган. Натижада, шу йилнинг 27 июнь куни Кофтанюк яна қайта жиноятга қўл урди. Демакки, ўсмирлар ўртасида тартиббузарликларнинг олдини олиш, уларни жамиятга фойдали инсонлар қилиб вояга етказиш учун ҳам ота-она, ҳам маҳалла аҳли ва милиция идораларининг бир ёқадан бош чиқариб ҳамжиҳатликда фаолият кўрсатиши даркор.

Суҳбатни Дилшод ИСРОИЛОВ ва Ортиқ МАҲМАЮСУПОВлар ёзиб олишди.

** «01» хабар беради*

Июль ойида шаҳримизда 340 та ёнғин содир бўлди. Унинг натижасида жами 44 миллион сўмлик зарар кўрилган. Шу билан биргаликда 13 киши ёнғин натижасида жароҳатланиб шифохоналарга ётқизилган. Ёнғин одатдагидек ёш болаларни қаровсиз ташлаб кетиш ва электр симларининг қисқа туташишидан келиб чиқяпти.

⊙ 7 июль соат 17 дан 25 дақиқа ўтганда Собир Раҳимов тумани Чуқурсой кўчасининг 1-боши берк кўчасида жойлашган 27-хонадонда ёнғин содир бўлганлиги ҳақида хабар олинди. Зудлик билан қилинган ҳаракатлар боис ўт ўчирувчилар ёнғинга тез орада барҳам беришди. Аммо, Рихсибой Бобоев хонадонининг 100 квадрат метр томи зарар кўрган. Ёнғин ёш боланинг уйда қаровсиз қолдирилиб, гугурт билан ўйнаши натижасида келиб чиққан.

⊙ Шу куни соат 19 дан 02 дақиқа ўтганда Чилонзор туманининг Еттитерак кўчаси, 4-Хирнок боши берк кўчаси 10-хонадонида ҳам ёнғин чиқди. Тўлқин Йўлдошев хонадонидан чиққан ёнғин тезда кучайиб кетиб, унинг 3 та қўшнисининг уйларига ҳам ўтиб, зарар етказди. Ўзининг уйидан 40 квадрат метр уйнинг томи ва жиҳозлари ёниб кетган бўлса, қўшниларининг 130—160 квадрат метр уйларининг томи зарарланди. Ёнғиннинг чиқиш сабаби электр симининг қисқа туташидан эканлиги аниқланди.

⊙ 22 июль куни Собир Раҳимов туманининг Сағбон кўчасига қарашли 2-боши берк кўчадаги 175-хонадонда ҳам ёнғин содир бўлди. Бу ерда чиққан ёнғин ҳам фақатгина уй эгаси Матлуба Шомақсудовага бугунги тақчиллик даврида каттагина зарар етказиб қолмасдан, қўшни 173-уйнинг 60 квадрат метр, 165-уйнинг эса 150 квадрат метр томининг куйиб кул бўлишига олиб келди. Шунингдек, 10-боши берк кўчадаги 50-уйга ҳам ёнғин ўтиб ушбу хонадоннинг 40 квадрат метр томи зарарланди.

Тошкент шаҳар ўт ўчириш бошқармасининг давлат ёнғиндан сақлаш назорати бўлими.

**Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.**

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЎЗБЕКТУРИЗМ» МИЛЛИЙ КОМПАНИЯСИНИНГ

ТОШКЕНТ ШАҲАР МИНТАҚА БЎЛИМИ

ТОШКЕНТ АТРОФИДА БИР КУНЛИК 30 КИШИДАН ИБОРАТ ГУРУҲЛАРНИ ДАМ ОЛИШГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЧИМЁН-ЧОРВОҚГА — 74800 сўм, ЧОРДАРАГА — 78000 сўм. ЮСУПХОНАГА — 74000 сўм.
САЙЁҲЛАР БАЗАСИ ВА ЭКСКУРСИЯ САФАРЛАРИДА ДАМ ОЛИШ:

Баҳоси (сўм ҳисобида)

	Куни	Якка тартибда	30 кишилик гуруҳлар учун (транспорт хизмати қўшилганда)	30 кишилик гуруҳлар учун (транспорт буюртмачидан)
«ЯНГИОБОД»	3	10858	407818	310798
	5	18058	625398	515398
	10	36979	1136898	1026898
«ШОҲИМАРДОН»	3	8840	456600	226200
	5	14400	641000	487400
	10	28200	—	—
5 ёшдан 14 ёшгача бўлган болалар учун йўлланма баҳоси 25 фоиз арзон.				
САМАРҚАНД—БУХОРО (Баҳовуддин Нақшбандий мажмуини зиёрат қилиш билан бирга)	5		1180951	758551
	3		678785	425346
ТУРКИСТОН (Аҳмад Яссавий қабрини зиёрат қилиш билан бирга)	1 яшаш ва овқатланишдан ташқари		113865	
	1 овқатланиш билан бирга		153049	
	1 яшаш билан бирга овқатланишдан ташқари		263958	
	1 яшаш ва овқатланиш билан бирга		304500	
	2		477217	
ТИЖОРАТ САФАРЛАРИ:				
ЖАРКЕНД (Панфилов)	5	25000		
БИШКЕК	3	15500		

ЧЕТ ЭЛ САФАРЛАРИ (ҲИНДИСТОН, ЭРОН, БИРЛАШГАН АРАБ АМИРЛИКЛАРИ, ТУРКИЯ, ТАИЛАНД).

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли кўчаси, 115-уй («Саёҳат» меҳмонхонаси» орқасида).

ТЕЛЕФОНЛАР: **67-53-91** (қабулхона);
67-84-07 (бошқарувчи ўринбосари);
67-47-63 (халқаро туризм бўлими);
68-67-64 (миллий туризм бўлими).

“ШАРҚ”
НАШРИЁТ - МАТБАА КОНЦЕРНИ

Машинкада ёзувчи — стенографистка, сатр қуйиш машиналарида сатр терувчилар, муқовачилар, муқовалаш машиналарида ишлаш учун машинистлар, печатниклар; Мармарчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, сантехникларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ИШ ТАРТИБИ — икки сменали.
МЕҲНАТ ҲАҚИ — ишбай-мукофотли.
Мурожаат учун манзилгоҳ: Буюк Турон кўчаси, 41-уй, ходимлар бўлими.

8-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Агар Сиз Ўрта Осиёдаги энг йирик корхоналардан бири бўлмиш Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлашни ёки Тошкент Давлат Техника университетида ўқишни хоҳласангиз

8-ТАЖРИБАВИЙ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Бу ўқув даргоҳида Сиз учиш аппаратларини йиғувчи-чилангар, кенг қамровли дастгоҳчи, автомобилларга техника хизматини кўрсатувчи чилангар, «В» ва «С» тоифали ҳайдовчи, авточилангар-механик-йиғув ишлари чилангари, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангар-авточилангар, рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг операторлари, механик-йиғув ишлари бўйича чилангар-токарь, фрезерчи.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

9-синфларнинг битирувчилари 3 йил мобайнида ўрта маълумот ва касб эгалланадиган тажрибавий гуруҳларда таълим оладилар.

8-9-синфларнинг битирувчилари бир ва икки йиллик гуруҳларда ўқиб, ишчи малакасини эгаллайдилар.

11-синфларнинг битирувчилари ойига 3000 сўмдан стипендия олган ҳолда атиги 6 ой ичида касб-ҳунар эгаси бўлиб чиқишади.

Ўқиш даврида ўқувчилар овқат, кийим-бош билан таъминланадилар. Улар Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг пансионатлари ва сиҳатгоҳларида дам олиб, ўз соғлиқларини тиклаб олишлари мумкин.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирганлар Тошкент давлат Техника университетига ва учувчилик авиация билим юртларига ўқишга юбориладилар.

Муддатли ҳарбий хизматни ўтаб қайтган, бошқа шаҳарлик ўқувчиларга Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг қулай ва шинам ётоқхонасидан жой берилади.

**ДИҚҚАТ ҚИЛИНГ!
ЭЪТИБОР БЕРИНГ!**

Билим юртимиз шаҳар марказида жойлашган бўлиб, унга 10, 23, 27-трамвайлар; 18-автобус; 1, 10, 14, 18, 22, 24-троллейбусларда осонгина бориш мумкин («Турон» меҳмонхонаси бекати).

Манзилимиз: 700128, Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, Авиация тор кўчаси, 10-уй. **Телефон** 41-75-54.

РАССОМЛАР ВА ХАЛҚ УСТАЛАРИ УЮШМАСИ

«УЗИНВЕСТБАНК» БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

(«КИНО УЙИ» БИНОСИДА)

26 АВГУСТДАН 10 СЕНТЯБРГАЧА

РАССОМЛАР ВА ХАЛҚ УСТАЛАРИНИНГ

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллигига бағишланган

КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«УМИД» АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИГА

дурадгорлар, станокчилар, газ-электр пайвандчилар, токарлар, металлга сайқал берувчилар, чилангар-йиғувчилар, бўёқчилар, юк ташувчилар (меҳнат ҳақи ишбай), **ҳайдовчи**

КЕРАК

Мурожаат учун манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, С. Раҳимов тумани, Қорасарой кўчаси, 282 «а» уй.

Мурожаат учун телефон — 48-79-31.

Тошкент шаҳар, Юнусобод туманидаги 105-ўрта мактабнинг йўқолган

ШТАМПИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Акмал Икромов тумани ҳокимининг биринчи ўринбосари Б. Ш. Ғоиповга онаси **Хайри ҒОИПОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасининг Ободонлаштириш Бош бошқармаси жамоаси ходимлар бўлими нозири М. Мамадалиевага отаси **Мадазиз МАМАДАЛИЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет. Қоғоз бичими А — 2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30
■ Босмага берилди 12.10. Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6